

# SLOVENSKI NAROD

Izbaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à 2.— Din. do 100 vrst 2.50 Din. večji inserati peti vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.

Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 240.— Din. za inozemstvo 420.— Din.

Upravnštvo: Knafova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

## Največje izzivanje po svetovni vojni!

Senzacionalen nastop vodilnega berlinskega lista proti nesrečni fašistovski politiki. — Evropa mora spraviti Mussolinija k pateti.

Berlin, 26. novembra. »Vossische Zeitung« obširno razpravlja o najnovnejši italijansko-albanski pogodbi in izjavlja, da je to najhujša provokacija, kar jih je doživel Evropa po končani vojni. Ta zadeva, piše list, je take narave, da mora priti pred Društvo na odov. Ugotoviti je treba, da le ta pogodba v ostrem nasprotju s paktom Društva narodov. Smelost in drznost, s katero izvija Mussolini Jugoslavijo in Francijo, je tem večja, če se pomisli, da je Briand lojalno pozival Italijo, da se pridruži francosko-jugoslovenskeemu paktu. Mussolini se je s tem poka-

zal kot največji sovražnik miru. S tako izzivno gesto je dal Mussolini odgovor na mirovlobni govor jug-slovenkega zunanjega ministra dr. Marinkovića. List poziva velesile, naj porabijo vsa sredstva, da preprečijo izzivanje, ki lahko rodi nov svetovni požar. Če je fašistična Italija izgubila pamet, je poklicana vsa Evropa, da poseže vmes in napravi konec tako nevarnemu eksperimentiranju poli-icnih avanturistov.

Tirana, 26. novembra. Albanska Narodna skupščina je včeraj soglasno ratificirala obrambo pogodbo z Italijo.

## Francosko in angloško mnenje o italijansko-albanskem paktu

Francija se bo moralata točno opredeliti napram Italiji. — Pogoda pomeni nevarnost za svetovni mir. — Evropi grozi nova vojna. — Angleška dvoreznost.

Pariz, 26. nov. Francoško časopisje še vedno živahnko komentira italijansko-albansko obrambo pogodbo. V splošnem so komentarji francoskega časopisa precej ostri proti novi italijanski zunanji - politični potezi, akoravno ni ta prišla nepričakovano in ne ustvarja v zunanjosti politiki nikakega novega položaja. »Le Journal« piše, da je albansko-italijanska pogodba izraz velike servilnosti albanske vlade napram Italiji. V ostalem smatra list to pogodbo za izraz velike zadrege, v kateri se nahaja Mussolini v notranji politiki, kakor tudi na zunanjenpolitičnem polju.

London, 26. novembra. Londonske »Timese« obširno komentirajo italijansko-albansko pogodbo in pravijo, da je to posledica vedno bolj naraščajoče sovražnosti republikanske Francije proti italijanskemu fašizmu, ki je v ostalem notranja zadeva Italije, ki se ne tiče nikogar drugega kot Italije same. Tudi ta prepad med Italijo in Francijo bi se lahko premostil, ko ne bi prišla vmes jugoslovensko-francoska prijateljska pogodba, ki je ponovno nevarno posredovala politične odnose med Francijo in Italijo. Na vsak način ne bi imela jugoslovensko-francoska prijateljska pogodba v Italiji tistega globokega odmeva, ko bi jugoslovensko javno mnenje ne pokazalo tako očitno svojega veselja nad to pogodbo.

## Trezno presojanje v Beogradu

Vsi listi soglašajo v obsodbi italijanskih imperijalističnih izvanj. — Konec albanske neodvisnosti. — Dolga konferenca dr. Marinkovića s francoskim poslanikom.

Beograd, 26. novembra. Beograjski tisk obširno razpravlja o pravkar sklenjeni albansko-italijanski pogodbi in podčrtava, da pakt nikjer ne govori o Društvu narodov. Veliko pozornost je vzbudila zlasti vest, da naša vlada o sklenitvi te pogodbe s strani Italije ni bila obveščena, kakor bi moral biti v smislu prijateljskega paktu iz leta 1924, marveč da je general Bordero še včeraj, to je tri dni po podpisu obvestil zunanjega ministra dr. Marinkovića o tem aktu italijanske diplomacije. V ostalem pa beograjski listi naglašajo, da je bila tako »obrambna« pogodba Albaniji povsem nepotrebna, ker ji od nobene strani ne preti nevarnost. Če ji grozi kaka nevarnost, ji grozi k večjemu od Italije.

V službenih krogih presojojo položaj povsem kljavo in tretzo Zunanjega ministra so posetili včeraj in danes dopoldne skoraj vsi beograjski diplomati in se pri njem informirali o tem.

## Vlada definitivno opustila namero ukinjenja sodniške stalnosti

Beograd, 26. novembra. Po današnjem jeji ministrskem svetu je sprejet minister pravde dr. Subotič novinarje in jim podal daljšo izjavo glede predloga vlade o ukinjenju sodniške stalnosti. Kakor znano, so se poleg opozicije protivili temu predlogu, ki poteka iz vrsti vladnih radikalov, tudi demokratik in muslimani, ki so zagrozili, da bodo glasovali z opozicijo. Minister pravde je zato svoj predlog v sekcijski zakonodajnega odbora umaknil in je o njem ponovno raspravljal ministrski svet. Glasom izjave ministra pravde je bil na današnji seji ministrskega sveta prvič predlog umaknjen. Reorganizacija

sodišč bo izvedena tako, da sodniki ne izgube stalnosti. V Srbiji se bodo stopajema spremenila nekatera okrožna sodišča v sreški, v ostalih pokrajnah pa se bo spremenil samo naziv sodišč, v kolikor bo to potrebno.

## Incidenti na bolgarsko-rumunski meji

Sofija, 26. novembra. Na bolgarsko-rumunski meji se je pripetilo zadnje dni več incidentov. Pred dvema dnevoma je rumunsko obmejna straža aretirala bolgarske ribice na Dunavu in jih obdržala v zaporu. Včeraj pa je rumunska obmejna straža obstreljala skupino ribičev na bolgarski obali Dunava, pri čemer je bil eden izmed ribičev ubit. Bolgarski poslanik v Bukarešti je vložil radi tega pri rumunski vladi oster protest

## Seja Narodne skupščine Poslanec dr. Žerjav za naše delavce v Nemčiji

Narodna skupščina je danes nadaljevala in končala razpravo o trgovinskih pogodbah. — Vse pogodbe ratificirane. — Odbor za zakon o davčni reformi.

Beograd, 26. novembra. Na včerajnji seji je Narodne skupščine odklonila nujnost predloga kmečke demokratske koalicije glede preiskave razmer v beograjski glavnici. V razpravi o ratifikaciji trgovinske pogodbe z Nemčijo je prvi govoril g. Radič, ki je naglašal, da pogodba ne ustreza v zadostni meri potrebam našega kmetijstva. Seja je bila nato zaključena.

Današnja seja je bila nato zaključena.

Današnja seja je pričela ob 10.30 in je potekala popolnoma mirno. Uvodoma je poročal predsednik, da je predloženo poročilo raznih skupščinskih odborov o zakonskih predlogih glede ustrojstva občin v Hrvatski in Slavoniji, glede ustrojstva mestnih občin, ki nimajo lastnega statuta, ter poročilo parlamentarne ankete, ki je preiskala volitne zlorabe v bihaškem in banjaluškem okrožju.

Skupščina je nato prešla na dnevni red, to je na nadaljevanje razprave o trgovinski pogodbi z Nemčijo. Prvi je govoril posl. Miloš Glišić, ki je imel svoj deviški govor. Generalna debata je bila nato zaključena in pogodba v načelu sprejet.

Nato je sledila špecialna debata, ki jo je otvoril bivši minister za trgovino dr. Krajač. Govornik je podvrgel predloženo pogodbo stvarni kritiki ter podčrtal razne hib, ki so v škodo naše domače industrije in obrti ter naglašal, da pogodba ne nudi dovoljne zaščite poletelstva. Zavzemal se je, da bi se potem naknadnih dogоворov zasigural izvoz poljedelskih proizvodov na nemška tržišča.

Spoštno pozornost je vzbudil obširen vseskozi staren

govor g. dr. Žerjava,

ki je izjavil med drugim:

Ob sklepanju trgovinske pogodbe z Nemčijo je bila najboljša prilika, da bi se uredilo tudi vprašanje jugoslovenskih delavcev v Nemčiji zlasti v Porurju. Znano je, da je zaposlenih tam okrog 40.000 naših ljudi, ki so prepunjeni popolnoma samim sebi in se za nihče ne briga. Ker vlada ni ukrepa

— Beograd, 26. nov. Iz vladnih krovov se doznavata, da bodo seje Narodne skupščine odgodene za nedoločen čas, bržkonoč do 15. januarja. Vladni predlogi so skoraj v vseh odborih naleteli na odpor, predlogov opozicije pa vlada ne mara forisirati, ker je doslej doživelna blamaža, da je Narodna skupščina bila prisiljena soglasno sprejeti opozicionalne predlage.

Nato je bil izvoljen skupščinski odbor za razpravo o predloženem zakonu o neposrednih davkih. Odbor je se stavil v sporazumu s šefi parlamentarnih skupin. SDS zastopata v odboru gg. Popović in Demetrović. Sledila je debata o zakonskem predlogu glede sprememb obsega imen in sedeža občin v Bosni in Hercegovini. V debato so poslegli poslanci Sutej, Tupanjanin in Stepan Radič. Med Radičevim govorom je prišlo do ostih kontraverz med opozicijo in radikali. Debata se ob 13.30 še nadaljuje.

## Daljša odgoditev sej Narodne skupščine

— Beograd, 26. nov. Iz vladnih krovov se doznavata, da bodo seje Narodne skupščine odgodene za nedoločen čas, bržkonoč do 15. januarja. Vladni predlogi so skoraj v vseh odborih naleteli na odpor, predlogov opozicije pa vlada ne mara forisirati, ker je doslej doživelna blamaža, da je Narodna skupščina bila prisiljena soglasno sprejeti opozicionalne predlage.

## Napetost med Polško in Litvo

Pripravlja se napad na Kovno. — Pilsudski namerava baje podpreti litovsko opozicijo, da vrže vlado. — Sovjetska nota Poljski. — Francoski tisk o konfliktu.

Riga, 26. novembra. Napetost med Litvo in Poljsko se je zadnje dni zelo poostriali. Listi poročajo, da pripravljajo litovski emigranti pod vodstvom Pleškaitisa in Vilne napad na Kovno, pri čemer jih boste podpira tudi poljska vlada. Na meji je prisko včeraj do spopadov med litovsko obmejno stražo in litovskimi emigrantmi, pri čemer je bilo več oseb ranjenih. Predsednik litovske vlade Goldemara je postal včeraj generalnemu tajniku Društva narodov »obsirno protestno nota«, v kateri dolži Poljsku, da pripravila aneksijo Litovske. Goldemara zahteva, naj Društvo narodov že v decemberskem zasedanju razpravlja o tem sporu.

Riga, 26. novembra. Po zadnjih poročilih se je politični položaj v Litvi silno poostrial. Litovska opozicijska voditeljica Petraitiskis in Cionis sta sklenila z maršalom Pilsudskim pogodbo, glasom katere bo Poljska pomagala litovski opoziciji z orožjem in denarjem, da vrže vlado Goldemara. V zameno bi priznal bodoča litovska vlada poljski posest Vilne. Po tej pogodbi bi imela izbruhnuti v notranosti Litve revolucijo, na kar bi udre v deželi poljske čete in pripravljene litovske revolucionarje do popolne zmage. Revolucija naj bi izbruhnila še pred Božičem.

Moskva, 26. novembra. Vest o sklenitvi pogodbe med Poljsko in litovsko opozicijo je vzbudila v tukajšnjih političnih krogih veliko razburjenje. Ruska vlada je odposlala Poljski nota, v kateri protestira proti vmešavanju Poljske v notranje-politične zadeve Litve. Sovjeti smatrajo ta korka poljske države za sovražen čin proti Rusiji. Splošno se povdaria, da pripravlja Poljska z omenjeno pogodbo široko razpravljeno akcijo proti sovjetski Rusiji in skuša v območju svoje protisovjetske politike prilegniti po možnosti vse baltiške države. Sovjetski tisk naglaša, da Rusija v poljsko-litovskem sporu ne more ostati neutralna.

Berlin, 26. novembra (be). Poluradno se poroča, da se je včeraj Stresemann razgovarjal z Litvinovim o poljsko-litovskem sporu, ki vzbuja ravnatak v Moskvi kakor tudi v Berlinu veliko vzmemirjenost. Ker dole to vzmemirjenost, tako povdaria ko-

## Žrebanje razredne loterije

Zagreb, 26. nov. Pri današnjem žrebanju Državne razredne loterije so bili izbrani sledi: dobitki: 40.000 Din je zadela srečka št. 107.207; po 20.000 Din: št. 5.625, 93.373; po 10.000 Din: št. 37.066, 77.623, 99.430; po 4.000 Din: št. 759, 11.332, 71.662, 87.207, 102.046, 121.122.

## Iz ljubljanske kronike

Tatinski otroci — berači. — Aretacija državnega vlonilca.

Zadnji čas je policija posvetila večjo pozornost po ulicah postopajočim otrokom. So tudi starši, ki naravnost priganjajo svoje otroke, da hodiči po hiši od bereti in pri tem ob ugodi priliki izmikajo vse, kar jim slučajno pride pod roke. Včeraj, na dan beretov, so se zjutraj po Poljanski cesti klatili trije 10- do 12letni fantiči, ki so bili skrajno raztrgani, in zanemarjeni, tako da so povsod vzbujali soturje in usmiljenje. Eden je imel glavo zavito v umazano odojenje. Fantiči so prosili pri raznih strankah, zlasti oblike. Prišli so tudi do hiše št. 54 na Poljanski cesti. Tu so v več zagledali trilerški vrč za mleko. Ker so videli, da ni nikogar, so vrč z mlekom sunili in pobegnili. Ljudje pa so jih opazili. Po opisu se je policiji končno posrečilo, vse tri izseliti.

Na policiji so fantiči priznali taryno ter obenem opisali strašno socijalno sliko. Do tega so jih starši naravnost priganjali k beretom. Podarjene oblike pa fantiči niso porabili zase, marveč so jo prodajali.

Stražnici na periferiji mesta imajo sedaj naloge, da posvetijo posebno pozornost zanemarjeni mladini. — Lastnica ukradenega vrča je dobila od staršev povrnjeno škodo za mleko in vrč.

Zadnji čas se je policiji posrečilo prijeti državnega vlonilca. Pri ljubici Ančki na Zagolski cesti so prijeti 28letnemu delomržu, postopači in državnemu vlonilcu Janezu Benkoviču, rojenemu v Gradcu in pristojnemu v Skofjo Loko. Je tip pravega graskega spesa ali »strizija«. Janez je še lepo v postelji ležal in se mastil s kračo. Policijski organ ga je pozdravil in povabil, rekoč:

— Janek Benkovič, dober tek. Ali ne veste, da imate prepojden povratek v mesto in da ste iz ljubljanskega okoliša za vedno izgnani?

— Gospod, prav dobro vem. Kaj tem? Lepo pa je že v Ljubljani. Tam v Skofji Loko ne morem živeti.

Janez se je nato udal v svojo usodo, skočil s postelje, se oblekli in v spremstvu detektive odkorakal na policijo. Tu so mu izpravili izpravljene vesti. Pregledali so vse restre. Kmalu so ugotovili, da je Janez oni lopov, ki je na praznik Vseh svetnikov vložil v stanovanje ge. Miljkovič na Vidovdanski cesti ter je odnesel tri srebrne ure in več perila.

Benkovič je dalje osumljen, da je izvršil pred meseci drzne tativne v Zagrebu. Pri njem so namesto našli več zastavnih listkov zagrebške zastavljalice. Ker so Janezu poslala v Zagreb najbrž tla prevroča, se je presebil k svoji ljubi Ančki v Ljubljano. Na podlagi zbranjenega materijala, ki bila včeraj artrirana tudi Ančka, ki je drugače še precej čedno dekle.

## ZAUPNICA FRANCOSKI VLADI

Pariz, 26. novembra. Francoska zborica je enoglasno izrazila vladni zaupnico glede njene gospodarske in finančne politike.

## Venizelosov povratek

Atene, 25. novembra. Venizelos se je po dalji odsotnosti vrnil v Atene. Rojalistični listi z

# Univerza je Slovencem veličasten simbol osvoboditve

ter priznania njihove enakopravnosti in narodno-kulturne individualnosti!

Ljubljanski univerzitetni svet je včeraj na svoji izredni seji sklenil naslednjo resolucijo:

V dobi našne potrebe za vesstransko konsolidacijo naše države se zopet javljajo poskusi, ukiniti na ljubljanski univerzi kako fakulteto ali kak njen oddelek.

Ti poskusi vznemirijo ne le dilake in proiesorje, ki jih je mir, sigurnost in stalnost za znanstveno delovanje neobhodna potreba, temveč razburajo globoko vse plasti našega naroda.

Letos grozi s posebnim zakonom določenemu obsegu ljubljanske univerze okrnitev kratkomalo na pooblaštito ministrskemu svetu, ki je predvideno v finančnem zakonu.

Z ujednjemljem s Srbami in Hrvatimi in narodno državo se je izpolnil več kakor stoletna želja Slovencev po lastni univerzi. Razlogi, ki so bili odločilni za ustanovitev ljubljanske univerze v letu 1919., niso do danes nicesar izgubili na veljavni. Kar hočemo in bomo vedno hoteli, je popolna univerza v Ljubljani, je vsečišče, s katerim je dana možnost vesstranske znanstvene izobraževanja, medsebojnega oplojevanja raznih ved in s tem simeza duhovnega stremljenja. Uprav zaradi te univerzalnosti so postale univerze povsod žarišča, katerih usoda sega do jedra narodne duše. To velja posebno za ljubljansko univerzo, ki je Slovencem veličasten simbol osvoboditve ter priznania njihove enakopravnosti in narodno-kulturne individualnosti, zato pa tudi počasno iskrene vzajemnosti Srbov, Hrvatov in Slovencev.

S katerokoli okrnitvijo ljubljanske univerze bi se slovenski narod žalil. Ostalem svetu bi bila tako kulturna amputacija nerazumljiva, dobrodošla pa imen, ki ne gledajo pričazno na okrepitev jugoslovenske kulture in na učenštvo naše države. Kajti naša univerza, postavljena v najzapadnejši del države, na križišču slovenske, germane in romanske civilizacije, je sosed dom živ opomin nemilostvi Slovencev. Zato bi okrnitev ljubljanske univerze dala porazen vtis našim bratom izven države.

Univerzitetni svet kot predstavitelj ljubljanske univerze smatra iz vseh teh razlogov za svojo patriotično dolžnost, da pokliče vse pristojne činilce, naj ne odvrčajo samo poskus okrnitev te univerze, ampak skrbijo za popoln njen razmah. To je v interesu cele države.

## Odgovornost ministra dr. Gosarja

«Slovenec» pravi, da je bil čl. 44. v finančni zakon «utihotapljen». — Ali je dr. Gosar v ministrskem svetu spal? — Ali so bili v finančni zakon «utihotapljeni» tudi člani o redukciji srednjega šolstva, podpore za zavarovanje delavcev, o redukciji nižjih državnih uslužbencev itd.?

Proti čl. 44 novega finančnega zakona, ki pooblašča vladu za redukcijo univerz, se je dvignila vsa slovenska javnost. V našem ljetu smo ugotovili, da je ministrski svet odobril na skupini seji novi drž. proračun in finančni zakon, preden ga je vladu predložila Narodni skupščini, in da je pri tem so-deloval tudi slovenski minister dr. Gosar.

Vprašanje soodgovornosti ministra dr. Gosarja za omenjeno fajmočno določbo, ki so jo ljubljanski vsečiliščni profesorji javno označili kot perfidnost in kulturno sramoto našega naroda, jealo »Slovenec« povod, da je dal iz Beograda telefonirati vest, — izključeno ni, da je bila skrpara v Ljubljani, — da »tisti del finančnega zakona, ki se nanaša na ukinitev posameznih fakultet, sošol ni bil nikdar v razpravi in ni nikdar ministrski svet o njem sklepal.« Clerikalno glasilo bi torej rado dopovedalo slovenski javnosti, da dr. Gosar zanj sploh ni vedel, da zanj v ministrskem svetu ni glasoval in da zanj tudi ni odgovoren. Čl. 44 naj bi bil »utihotapljen« v fin. zakon, kakor je bil menda »utihotapljen« po znanih trditvah »Slovenca« v fin. zakon za l. 1927-28 člen 82, v katerem se samo za kapitalistična veleprodajstva maksimirajo in zmanjšujejo samoupravne doklade. »Slovenec« se brkone ravna po pugovoru, da je izgovor dober, če ga tudi pes na repu prinese. To pa ne bo držalo.

Vesti, da namerava vladu ukiniti posamezne fakultete, so se pojavile v listih že prej, preden je vladu predložila Narodni skupščini novi finančni zakon. Pisalo se je o tej stvari tako v ljubljanskih kakor v zagrebških listih že od začetka novembra in minister dr. Gosar ter ostali poslanci SLS so imeli dovolj časa prepričati se o njihovi utemeljenosti in o načrtih prosvetnega ministra. Kdo naj verjame, da ministrskemu svetu ni bil predložen v одobrenje tak finančni zakon, kakor je bil predložen Narodni skupščini?

Ali mogoče minister dr. Gosar tudi ne ve, da je letoski proračun prosvetnega ministra za 53.840.934 Din manjši kakor tekoči, da znača le 809.488.170 Din in da se n. pr. izdaja v Českoslovaški poldržigrat več samo za osnovno šolstvo. Če je videl dr. Gosar, da je prosvetni proračun manjši, ali ni bila potem njegova dolžnost informirati se o vrezkih tega zmanjšanja in o načrtih in namenih prosvetnega mini-

sterja, da namerava vladu ukiniti posamezne fakultete, so se pojavile v listih že prej, preden je vladu predložila Narodni skupščini novi finančni zakon. Pisalo se je o tej stvari tako v ljubljanskih kakor v zagrebških listih že od začetka novembra in minister dr. Gosar ter ostali poslanci SLS so imeli dovolj časa prepričati se o njihovi utemeljenosti in o načrtih prosvetnega ministra. Kdo naj verjame, da ministrskemu svetu ni bil predložen v одobrenje tak finančni zakon, kakor je bil predložen Narodni skupščini?

Ali mogoče minister dr. Gosar tudi ne ve, da je letoski proračun prosvetnega ministra za 53.840.934 Din manjši kakor tekoči, da znača le 809.488.170 Din in da se n. pr. izdaja v Českoslovaški poldržigrat več samo za osnovno šolstvo. Če je videl dr. Gosar, da je prosvetni proračun manjši, ali ni bila potem njegova dolžnost informirati se o vrezkih tega zmanjšanja in o načrtih in namenih prosvetnega mini-

sterja, da namerava vladu ukiniti posamezne fakultete, so se pojavile v listih že prej, preden je vladu predložila Narodni skupščini novi finančni zakon. Pisalo se je o tej stvari tako v ljubljanskih kakor v zagrebških listih že od začetka novembra in minister dr. Gosar ter ostali poslanci SLS so imeli dovolj časa prepričati se o njihovi utemeljenosti in o načrtih prosvetnega ministra. Kdo naj verjame, da ministrskemu svetu ni bil predložen v одobrenje tak finančni zakon, kakor je bil predložen Narodni skupščini?

Ali mogoče minister dr. Gosar tudi ne ve, da je letoski proračun prosvetnega ministra za 53.840.934 Din manjši kakor tekoči, da znača le 809.488.170 Din in da se n. pr. izdaja v Českoslovaški poldržigrat več samo za osnovno šolstvo. Če je videl dr. Gosar, da je prosvetni proračun manjši, ali ni bila potem njegova dolžnost informirati se o vrezkih tega zmanjšanja in o načrtih in namenih prosvetnega mini-

sterja, da namerava vladu ukiniti posamezne fakultete, so se pojavile v listih že prej, preden je vladu predložila Narodni skupščini novi finančni zakon. Pisalo se je o tej stvari tako v ljubljanskih kakor v zagrebških listih že od začetka novembra in minister dr. Gosar ter ostali poslanci SLS so imeli dovolj časa prepričati se o njihovi utemeljenosti in o načrtih prosvetnega ministra. Kdo naj verjame, da ministrskemu svetu ni bil predložen v одobrenje tak finančni zakon, kakor je bil predložen Narodni skupščini?

Ali mogoče minister dr. Gosar tudi ne ve, da je letoski proračun prosvetnega ministra za 53.840.934 Din manjši kakor tekoči, da znača le 809.488.170 Din in da se n. pr. izdaja v Českoslovaški poldržigrat več samo za osnovno šolstvo. Če je videl dr. Gosar, da je prosvetni proračun manjši, ali ni bila potem njegova dolžnost informirati se o vrezkih tega zmanjšanja in o načrtih in namenih prosvetnega mini-

sterja, da namerava vladu ukiniti posamezne fakultete, so se pojavile v listih že prej, preden je vladu predložila Narodni skupščini novi finančni zakon. Pisalo se je o tej stvari tako v ljubljanskih kakor v zagrebških listih že od začetka novembra in minister dr. Gosar ter ostali poslanci SLS so imeli dovolj časa prepričati se o njihovi utemeljenosti in o načrtih prosvetnega ministra. Kdo naj verjame, da ministrskemu svetu ni bil predložen v одобrenje tak finančni zakon, kakor je bil predložen Narodni skupščini?

Ali mogoče minister dr. Gosar tudi ne ve, da je letoski proračun prosvetnega ministra za 53.840.934 Din manjši kakor tekoči, da znača le 809.488.170 Din in da se n. pr. izdaja v Českoslovaški poldržigrat več samo za osnovno šolstvo. Če je videl dr. Gosar, da je prosvetni proračun manjši, ali ni bila potem njegova dolžnost informirati se o vrezkih tega zmanjšanja in o načrtih in namenih prosvetnega mini-

sterja, da namerava vladu ukiniti posamezne fakultete, so se pojavile v listih že prej, preden je vladu predložila Narodni skupščini novi finančni zakon. Pisalo se je o tej stvari tako v ljubljanskih kakor v zagrebških listih že od začetka novembra in minister dr. Gosar ter ostali poslanci SLS so imeli dovolj časa prepričati se o njihovi utemeljenosti in o načrtih prosvetnega ministra. Kdo naj verjame, da ministrskemu svetu ni bil predložen v одобrenje tak finančni zakon, kakor je bil predložen Narodni skupščini?

Ali mogoče minister dr. Gosar tudi ne ve, da je letoski proračun prosvetnega ministra za 53.840.934 Din manjši kakor tekoči, da znača le 809.488.170 Din in da se n. pr. izdaja v Českoslovaški poldržigrat več samo za osnovno šolstvo. Če je videl dr. Gosar, da je prosvetni proračun manjši, ali ni bila potem njegova dolžnost informirati se o vrezkih tega zmanjšanja in o načrtih in namenih prosvetnega mini-

sterja, da namerava vladu ukiniti posamezne fakultete, so se pojavile v listih že prej, preden je vladu predložila Narodni skupščini novi finančni zakon. Pisalo se je o tej stvari tako v ljubljanskih kakor v zagrebških listih že od začetka novembra in minister dr. Gosar ter ostali poslanci SLS so imeli dovolj časa prepričati se o njihovi utemeljenosti in o načrtih prosvetnega ministra. Kdo naj verjame, da ministrskemu svetu ni bil predložen v одобrenje tak finančni zakon, kakor je bil predložen Narodni skupščini?

Ali mogoče minister dr. Gosar tudi ne ve, da je letoski proračun prosvetnega ministra za 53.840.934 Din manjši kakor tekoči, da znača le 809.488.170 Din in da se n. pr. izdaja v Českoslovaški poldržigrat več samo za osnovno šolstvo. Če je videl dr. Gosar, da je prosvetni proračun manjši, ali ni bila potem njegova dolžnost informirati se o vrezkih tega zmanjšanja in o načrtih in namenih prosvetnega mini-

sterja, da namerava vladu ukiniti posamezne fakultete, so se pojavile v listih že prej, preden je vladu predložila Narodni skupščini novi finančni zakon. Pisalo se je o tej stvari tako v ljubljanskih kakor v zagrebških listih že od začetka novembra in minister dr. Gosar ter ostali poslanci SLS so imeli dovolj časa prepričati se o njihovi utemeljenosti in o načrtih prosvetnega ministra. Kdo naj verjame, da ministrskemu svetu ni bil predložen v одобrenje tak finančni zakon, kakor je bil predložen Narodni skupščini?

Ali mogoče minister dr. Gosar tudi ne ve, da je letoski proračun prosvetnega ministra za 53.840.934 Din manjši kakor tekoči, da znača le 809.488.170 Din in da se n. pr. izdaja v Českoslovaški poldržigrat več samo za osnovno šolstvo. Če je videl dr. Gosar, da je prosvetni proračun manjši, ali ni bila potem njegova dolžnost informirati se o vrezkih tega zmanjšanja in o načrtih in namenih prosvetnega mini-

sterja, da namerava vladu ukiniti posamezne fakultete, so se pojavile v listih že prej, preden je vladu predložila Narodni skupščini novi finančni zakon. Pisalo se je o tej stvari tako v ljubljanskih kakor v zagrebških listih že od začetka novembra in minister dr. Gosar ter ostali poslanci SLS so imeli dovolj časa prepričati se o njihovi utemeljenosti in o načrtih prosvetnega ministra. Kdo naj verjame, da ministrskemu svetu ni bil predložen v одобrenje tak finančni zakon, kakor je bil predložen Narodni skupščini?

Vprašamo, kakšen minister je Slovci, ki si pusti »utihotapljanje v vredno zakonske predloge doloice, katere se življenske pomene za našo kulturo in naše ljudstvo? Kdo naj verjame v sposobnost takega ministra, ki niti ne protestira proti temu »utihotapljanju« in ki pusti, da ga njegov ministerovi tovariši smatrajo za peto kolo?

»Slovenec« bi rad ribaril v kalnen in skuša zavijati po starih klerikalnih metodah dejstva. To zavijanje more škodovati le stvari sami, ker je treba resnič pogledati v obraz, ako se hujelo res prečisti škodljive posledice vladnih predlogov.

### Poziv slovenski javnici

Akademski omladini ljubljanske univerze mogočno protestira proti namerni okrnitvi slovenske univerze. Zaveda se, da prvega do zadnjega, da je enako ogrožen vsak član te institucije, da je zainteresiran za njo vse ljudstvo. Zato je stopila solidarno, enotno in trdnevi strijek, ki se nismo znak ogroženega protesta, ampak je lepa slike studentovske solidarnosti, brez razlike političnega prepiranja.

Popravili moramo krivico, ki se je z raznim poročili zgordila tov. Bratku Kreitu. Na zborovanju v sredo na govoril in imenu »svobodnih akademikov«, ampak se je javil k besedi samo klasni ogroženi univerze. S svojim govorom ni kršil solidarnosti protesta, kar je to zapisano v enem izmed poročil. Ravnino tako ni res, da bi pri kritiki napadel SLS kot stranko hlapcev. Z vsem svojim govorom je z raznimi argumenti apeliral na solidarno akcijo vseh akademikov, da se ohrani neokrnitev univerze in da mora akademski omladini samo solidarno voditi borbo za kulturo in socijalno enakopravnost slovenskega naroda.

Zato prosimo, da ob takih prilikah izostanejo strankarsko tendenciozna poročila, zlasti na naprošamo vso javnost, da se pri nedeljski protestni shodi izogne vsakega strankarstva in ravno tako solidarno in odkritosrčno, kakor vsa akademski omladini, manifestira za ohranitev Almae matris. Nedeljski protestni shodi naj bodo obenem manifestacija solidarnosti vseh članov našega naroda zakaj z okrnitvijo slovenske univerze ni prizadet samo ta ali oni, temveč je ogrožena narodna kultura, po kateri se sodi in ceni vsak narod.

Slovenska Matica za ohranitev univerze

Slovenska Matica nam pošilja v zadevi okrnitev ljubljanske univerze načinno resolucijo:

Vprašanje univerze v Ljubljani je bilo rešeno z zakonom 1919. leta. Univerza v Ljubljani je kulturna ustanova, ki je utemeljena v jezikovno-narodni individualnosti Slovencev ter v enakopravnosti s Srbami in Hrvatimi države. Vsaka morebitna izpremenba, ki bi se moralna izvršiti zopet z zakonom in ne s sklepom ministrskega sveta, bi smela imeti le namen, da današnji univerzitetni ustroj v Ljubljani izboljša in razširi, a ne da ga poslabša, oziroma celo deloma ali popolnoma odpravi.

S tega stališča ugovarja Slovenska Matica vsaki redukciji obstoječega ustroja univerze v Ljubljani, opozarjavači obenem slovensko javnost na to, da vedno in povsod prizna jezikovno-narodno individualnost Slovencev v državi, ki ji je treba podrediti politično mišljenje in delovanje.

Danes ob 17. se zaključi stavka

#### Visokošolci!

Svet slušateljev ljubljanske univerze je sklenil končati trdnevno stavko v znak protesta proti ukiniti medicinske in tehnične fakultete danes. v soboto 26. t. m. ob 17. uri s slovensko skupščino slušateljev ljubljanske univerze v zbornici dvorani. Po skupščini se vsi korporativno udeležimo predavanja dr. Milana Vidmarja v »Unionu«.

Svet slušateljev ljubljanske univerze

— Povejte, kakšen načrt! Na svetu je vse mogoče. Naj bo vaš načrt se tako nevarna in težak, mi pa ne more ukasati, kaj on nima že večji vpliv in Evropa ga še bolj potrebuje. Vaši računi so pravilni, toda ugrabiš generala Enona!... To je...

Jouvel je zmajal z glavo.

— Mislite

**Nenaka mera****Izdatki naših univerz po novem proračunu.**

V predlogu proračuna ministrstva za prosveto so določeni skupni izdatki naših univerz v višini 72,157.596 milijonov Din. Iz skrajno nepreglednih postavk tega proračuna smo izračunali naslednje vsote predvidenih izdatkov, ki odpadejo na univerzo v Beogradu s fakultetama v Skopju in Subotici, na univerzo v Zagrebu z ekonomsko-komercialno visoko šolo in na univerzo v Ljubljani.

**Osebni izdatki:** Beograd 21.029.815 Din, Zagreb 19.004.394 Din, Ljubljana 9.007.739 Din, Upravni stroški: Beograd 3.467.000 Din, Zagreb 3.050.628 Din, Ljubljana 568.020 Din. Oskrba knjižnic, institutov in seminarjev: Beograd 8.706.000 Din, Zagreb 5.483.000 Din, Ljubljana 1.821.000 Din.

**Skupaj torej:** Beograd 33.202.915 Din, Zagreb 27.538.022 Din in Ljubljana 11 milijonov 416.759 Din.

Iz gornjih števk je razvidno, da se ljubljanski univerzi godi največja krivica pri materijalnih izdatkih, ki znašajo skupaj le 2.4 milijona Din, dočim je zagrebški univerzi v ta namen določenih 8.5 milijona Din, beograjski pa celo 12.2 milijona Din ali 5 krat toliko kakor ljubljanski. Za uspeh visokošolskih študij pa so baš najvažnejše zadostne dotacije za institute, seminarje in knjižnice. Naravnost neverjetno pa je, da nam bo vlada pri tako pičlem proračunu še povrh vzeti tehniško in medicinsko fakulteto.

**Ljubljana in Monakovo**

**Izsuševanje novozgrajenih ljubljanskih poslopij z monakovskimi aparati. — Stroj za odstranjevanje asfaltnega tlaka betona, kamena, zidovja i. dr. za Ljubljano. — Traktor za težke tovore. Grajenje v Monakovem in Ljubljani.**

Mestna občina ljubljanska gradi 19 višinskih tipov za artiljerijsko vojašnico ter 14 pritičnih 4stanovanih hiš v Koleziji. Vse te zgradbe so se pricela šele tekmo meseca avgusta graditi tako, da je njihova dogotovitev v letosnjem letu v normalnih razmerah izključena. Priljubljena stanovanjska skupina v Koleziji je sicer skoro dogovljena, vendar pa tako vlažna, da ni mogoče ta stanovanja oddati strankam v načinu. Potreba je torej, da se stanovanja umetno osušijo in da se stanovanjska skupina za artiljerijsko vojašnico tako pospeši ter tudi na umeten način posuši in z deli nadaljuje, da bo vsaj polovica teh stanovanj uporabna še pred Božičem tega leta.

Za sušenje potrebnih strojov so pa že dalje časa v rabi v Nemčiji in je tudi mestni gradbeni urad zaznal za te patentirane pčeli. Ker se pa noben izum ne more naročiti le na podlagi brošur in reklamnih letakov, temveč si je treba obrat ogledati na lici mesta, sta dne 14. oktobra t. l. vladni komisar Anton Mencinger v gradbeni direktor inž. Matko Prelovšek odpotovala v Monakovo. Tvrda Max Penn v Münchenu, ki ima zastopstvo za te stroje, ju je seznamila z lastniki dveh najbolj razširjenih patentov teh sušilnih aparativ. Aparata sta si v principu popolnoma enaka, vendar se razlikujeta po zunanjosti, v dimenzijah in jasnosti sušilne moći.

Aparata se nazivata: Druckluft - Trockenverfahren D. R. P. System Albert Wagner, in Bauaustrocknungsmaschine, System Pe - kreu.

Princip sušenja obstoji v sledenem: V kuriški, ki je pri obeh strojih obloženo in obzidano s šamnotno opeko, se potem žarečega koksa najboljše kakovosti ustvari visoka temperatura 800 do 1000 °C in tudi več. Na ta način vsemi plini visoke vročine se zbirajo potem v gorenjem zračnem prostoru teh aparativov, kjer se pomešajo še z vesanim svežim zrakom. Potom regulirnih zapor se temperatura tega vročega zraka lahko regulira. Iz tega prostora se vroči zrak s pomočjo zračne sesalke (turbo) po širokih cevih stisne v dotične prostore, katere se hčete izsušiti. Ta vroči zrak potem napolni, ali potreba, vse poslopte, ki pa mora biti zaprt vsaj z zunanjimi okni. Pod vedno večjim pritiskom vročega zraka izhlapi vlagi, ki je v prostoru samem, v zidovju ter v ometu in se v podobi sopa pristisne skozi omet in zidovje na prost. Pri tem se v malih nastajajoči ogljikovi kisik (CO) s pomočjo vesanega svežega zraka izpremlja v ogljikovo kislino (CO<sub>2</sub>). Ta ogljikova kislina se s soparo in vročim zrakom potem pritisne skozi zidovje, v katerem se izvrši keničem proces kalcijevega karbonata v par dneh, kar ponavadi traja cela leta.

Pri tem pa stabilitev in trdnost stavbe ne trpi. Ta princip je pri obeh aparativih skupen. Razlika je le ta, da je Wagnerjev stroj konstruiran za večje zgradbe tako, da se more vso vilo naenkrat v 4–5 dneh izsušiti, dočim je Pe-Kreu veliko manjši in seveda tudi veliko cenejši ter primeren samo za izsušitev posameznih stanovanj.

Kot pogon služi pri obeh lahko električna, to je elektromotor. Posebno je to primerno za mali Pe - Kreu stroj, ki potrebuje samo motor na 0,500 KW. Ta elektromotor se lahko pripeljuje na svetlobni električni tok, med tem ko zahteva Wagnerjev stroj elektromotor 5 PS. Zato se za ta stroj naroči poseben Diesel - motor.

Osuši se lahko z malim Pe - Kreu strojem prostor do 100 m<sup>2</sup> v 24 urah ter se porabi baje 50 kg koksa za sušenje. Z velikim Wagnerjevim strojem se lahko osuši 1000 m<sup>2</sup> ter porabi cca. 50 kg koksa na uro. Potrebuje pa za sušenje tega velikanskega prostora 4 dni in 4 noči.

Ogledala sta si oba stroja v obratu. Wagnerjev stroj je delal pri sušitvi velikanskih trgovskih lokalov nekega Delavskega konzumnega društva, a drugi pri sušitvi velike pritične restavracije. Oba lokalata sta bila ravno nanovo ometana, zidovje še po-

**Kazumna Mica uživa svoje življenje. Ne muči se z žehanjem ali krtičenjem, za njo dela Radion. Radion sam? Ja!**

**Perite tako:**

**»Raztopite Radion v mrzli vodi, denite poprej namočeno perilo v to raztopino, kuhanje 20 minut, nato pa izplahnite!«**

**Perilo je čisto in snežno belo! Drgniti in krtičiti je nepotrebno, ker perilu in rokam samo škodi in – se postane mogoče lepsi od tega?**

**Varuje perilo!**

kah ogled dveh velikih stanovanjskih kolonij. Zida se v Monakovem edino le velike stanovanjske hiše (Zinskaserne) in sicer v celih blokih in celih ulicah. Vse je tipizirano in normalizirano, posebno pa mizarški dela. To stavbo precej poceni. Vendar pa stanovanja v primeru z našimi niso cenejša, temveč so najemščine v primeru z našimi višje (3 male sobice 2.75 m visoke, 75–85 M mesečno).

Zunanjost in notranjost izvršitve pa sta boli solidni kot pri nas. Vsa stanovanja imajo la parketne deščice posebnega širokoga formata, dalje so vsi predprostori, hodnik ter podesti na stopnicah in v večih obloženih s tako imenovanimi schlenhoščkih kamenitimi ploščami, katere ploše se v Nemčiji, ne samo pri privatnih zgradbah, nego tudi v javnih zgradbah, posebno pa v v cerkvah močno uporabljal. Napravljajo v resnici le elegant in soliden vils.

Vsa stopnišča ter ograje na stopniščih so lesene in sicer iz hrastovih plošč. Vrhuta tega so stopnišča v višini 1.10 m obložena s prej omenjenimi ploščami posebne vrste, preoblečene z umetnimi tapetami Stahlfit. Strešni žlebovi in otočne cevi so narejene iz bakrene in nim močne ploščevine, kar bi bilo tudi pri nas toplo priporočati. Zunanje lice vseh teh stavb, kakor tudi drugih javnih zgradb, pa je vsaj v pričilju takor tudi pri vratih in oknih okrašeno s pravim školjkastim apnenjem (Muschelkalk) v naravnih kvalitetih ali pa v umetnem kamnu, v imitaciji. Tudi ta kamen, bodisi naraven ali pa v imitaciji, močno dviga ter napravila sila lep vils.

**PROSVETA**  
Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

**DRAMA:**  
Začetek ob 20. uru zvečer.  
26. novembra sobota: Ukrčena trmolagvalka. Predstava pri značilnih cenah. Izven.  
27. novembra nedelja: Idealni soprog Liudska predstava pri značilnih cenah. Izven.  
28. novembra ponedeljak: Hlapec Jernej. Red A.  
29. novembra torek: Medeja. Red B.  
30. novembra sreda: Zaprt.

**OPERA:**  
Začetek ob 20. uru zvečer.

26. novembra sobota: Tosca. Red B.  
27. novembra nedelja: ob 15. uru popoldne Zaljubljen v tri oranže. Izven.  
28. novembra ponedeljak: Zaprt. Izven.  
29. novembra torek: zaprt (generalka).  
30. novembra sreda: Mišojeva ženitev. Slavnostna predstava na predvečer narodnega praznika. Premierski abonman.

**Marioborsko gledališče.**  
Sobota, 26. novembra: Ob 20. uru «Eva. Ab C. Kuponi. Nedelja, 27. novembra: Ob 15. uru «Cardaška kneginja». Znižane cene. — Ob 20. «Rokovnjava». Premiera. Ponedeljak, 28. novembra: Gostovanje v Ptiju. «Cardaška kneginja». Torek, 29. novembra: Ob 20. uru «Elgra s smrtjo». Ab. A. Kuponi.

**Gledališki pregled**

V pariškem »Theatre des Mathurins« je vprilozil režiser Pitjeo H. R. Lenormando novo drama »Mixturec«. Poseben uspeh je imela Lj. Pitjeova v naslovni vlogi. Predstavljala je 12-letno in 19-letno dekle, ojen martirij in sproščenje ter imela ogromen uspeh.

V Moskvi so igrali na bivšem Korševem teatru novo komedijo Aleks. N. Tolstega »Fabrika molodostic z velikim uspehom. Igralska ruski milij in zmago mlade generacije. Španski pesnik Juan Pidal je pisal igro »Carmen«, kjer ima ciganka Carmen mnogo večje vlogo kot v operi, ki slika samo del iz cigankinega življenja.

V Hamburgu so imeli premiero nove opere Italijana Ottorina Respighi »Potoljjeni zvonci« (po besedilu G. Hauptmann). Opera, ki ima štiri dejanja, je imela bolj zunanjih uspeh. Pri premieri sta bila Hauptmann in Resphigi navzoča.

Fr. Molnar je napisal novo delo »Modre cesarske oči«, ki jo bodo marcas igrali v Budimpešti. Ta izrazita konverzacijska igra slike ruski milij in zmago mlade generacije. Španski pesnik Juan Pidal je pisal igro »Carmen«, kjer ima ciganka Carmen mnogo večje vlogo kot v operi, ki slika samo del iz cigankinega življenja.

V Berlinu je temeljni avtor še ni odločil. Te dni je Molnar odpotoval v Ameriko, kjer gostuje njegova

sedanja žena Lilli Darvas pri Reinhardtovi družini in bo imel na newyorški Columbia univerzi v francoščini predavanje o sodobni mizarški literaturi.

V Pragi gostuje koncem tega meseca 15-članska ansambl dunajskega drž. gledališča z igrami »Oknac« (Galsworth), »Komtesa Mila« (Schnitzler) in »Vijolic« (Molnar).

Na Vinogradih so imeli uspešno vprizoritev Shakespearjevega »Jul. Cesarja«. Cesarja je igral K. Vavra in mu del nekako napoleonsko noto, medtem ko je Zd. Stepanek podal v Marku Antonu modernega ljudskega govornika. Isto gledališče vprizori se to sezonu Zajčjevo opero »Zrinjski«. V Bratislavu imajo premiero komedije »Praga - Brno - Bratislava«, ki jo je spisal Jiri Mahen.

Na dunajskem »Volkstheatru« sta igrala obo Bassermannova naslovni vlogi v Ibsenovi »Goepel z morda«.

V dvorni redutni dvorani so igrali hudoštevnik »Moč temec. Nikito je igral Višekov, Anisio Grebova, Anjušo Križanovska, matrono po Tokarsku.

V dunajskem koncertni dvorani pojo 26. in 28. t. m. donski kozaki pod vodstvom Segejeva lastnorčni podpis marko, ki stane 29.

Na Dunaju so upeljani davek na avtograme. Vsak umetnik je dolžan zantevati za svoj lastnorčni podpis marko, ki stane 60 grošev, ki gredo v prid igraškemu bolniškemu fondu. — Na drž. operi so imeli solisti sestanke, s katerega so poslali na gledališko upravo prročino, da naj prepreči boditi po aktih pred zastor. To je na drž. gledališču že od nekdaj prepovedano. Klaverji so namreč izvrstno organizirani, zahievajo od pevec velikanske vsole in često odločajo o uspehi posameznikov.

Reinhardslove letosnje premiere na Dunaju bodo: »Sola v Uzachuih« (K. Sternheim), »Junak« (Shaw), »Desire« (S. Guitry), »Češnjev vrte« (A. Čehov), »Broux - Express« (O. Dymov) in H. R. Lenormandova »Iz onega sveta«.

Na Dunaju je znani naturalistini nemški igralec in učitelj Ign Borštnik, je izdal knjigo »Gledališče in igralci«, v kateri pravi med drugim: »Protekcija nima v gledališču dosti vrednosti, ker se premalo časa drž. O sedmih do devetih zvečer pa spona nima pomena.«

Graško mestno gledališče in gledališče v Königsbergu na Pruskom bosta izmenoma gostovali. Graško gledališče je vprizorilo štiridejanko »Drugovo življenje« avtorjev Berchner - Oesterreichera.

Bolgarski prosvetni minister je prepovedal prirejati koncerne tujim umetnikom, ker se z domaćim bolgarskim preslabo godi.

Beograd je imel 23. premiero Krstičeve opero »Zulmčar«. Med dr. igrajo tudi opero »Nevesta kr. visokostic (Rajhenle-Raha) in Savojevo dramo »Krotilec«.

V Zagrebu bodo imeli v operi novitete »Jonny svirac« (Krnek) s Hržem in Bulškom izmenoma v nasl. vlogi ter Puccinijevo »Turandot«, kjer pojasno vlogo Zirkova, ki jo je pela že na praskem divadlu, Simenc pa prince Kalafu, ki ga poje na dunajski operi Poljan Jan Kiepura.

Celoten orkester kraljeve garde priredi 1. decembra v Zagrebu slavnostni koncert pod vodstvom viš. kapelnika polk. Drag. Peckernega, referata vseh voj. kapel pri voj. ministru. Na programu je med dr. Cajkovskega overture »Solenelle« 1812.

V Splitu so imeli v režiji Geca premiero S. Guitrijeve komedije »Jacqueline«.

Osijska dramska noviteta bo nova Hajdeškega komedije »Boljši gospod« v režiji prof. Šestja.

Pr. L.

**Nocoj se pojje v operi za abonoma B**  
Puccinijeva opera »Tosca« z gospo A. Mitrovic v naslovni parti. Ostale partie pojoči gospodin Gospodinov, Holodov, Mohorčič in Subelj. Dirigira g. A. Neffat, režira g. A. Subelj. V drami se vprizoril ob 20. »Ukročena trmolagvalka« kot izven predstava pri značilnih cenah.

**Nedelja v Narodnem gledališču.** V nedeljo popoldne ob 15. uru se pojje v operi izredno uspešna opera Prokofjeva »Zaljubljen v tri oranže«, na kar posebno pozorjam izvenljubljansko publiko. Končec predstave pred 18. uro. V drami se vprizoril ob 20. uru zvezdar zabavna in napeta Wildeova igra »Idealni soprog« pri značilnih cenah.

**Za sredo 30. t. m. se pripravlja premiera Konjovičeve opere »Mišojeva ženitev«, o kateri govorimo na drugem mestu. Predstava bo za premierski abonman.**

**Nedelja v mariborskem gledališču.** V nedeljo, 27. t. m. bodeta zvezpi dve predstavi: popoldne priprljubljena opera »Caradaška kneginja«, da si jo morejo pogledati tudi okolici. Za to predstavo veljajo znižane cene. Zvezpi bo premijera najpopulnejše slovenske ljudske igre »Rokovnjačev«, ki se bo igrala samo izven abonmana.

## Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 27. novembra 1927.

Jugoslovanski narodni praznik proslavi Češkoslovaško - jugoslovenska Liga v Pragi skupno z Jugoslovenskim kolom na manifestacijskem zborovanju, ki se bo vršilo 1. decembra ob 17. v veliki dvorani staromestnega magistrata. Na zborovanju bo govoril prvič župan dr. Baxa. Za njim spregovori predsednik Češkoslovaško-jugoslovenske Lige minister Hodža, na kar bo predaval profesor trgovske visoke šole dr. Dvorský o jugoslovenskem narodu. Proslava se zaključi s petjem običajnim.

Vpokojeni ministri, Finančni minister je predložil kralju v podpisu tukaz o vpokojitvi nekaterih ministrov na razpoloženju odnosno njih razrešiti. Ukat je bil včeraj objavljen v »Službenih Novinah«. Od leta 1918, to je ob ujedinitvenju, daje smo imeli že 160 ministrov. Vpokojeni so naslednji ministri na razpoloženju: dr. Marko Trifkovič, ki je bil ministrski predsednik pred vojno, po nežnej notranji, pravosodni minister in minister za izenačenje zakonov, od 1. 1925. pa predsednik Narodne skupščine. Vpokojeni so dalej: dr. Živko Petričič, bivši poljedelski minister 1. 1919., dr. Mate Drinčovič, bivši poštni minister 1. 1920 in minister brez portefija 1924/25, dr. Gjuro Šurmin, bivši minister za socialno politiko 1. 1920 in pozneje minister za socialno politiko, dr. Vojislav Jančič, minister ver in predsednik delegacije za konkordatna pogodanja z Vatikanom, armatski general Dušan Trifunovič, vojni minister, dr. Nikola Nikčić, minister za žene in rušnike, dr. Benjamin Seperina, poštni minister. Dolžnosti ministrov sta med drugim razrešena Josip Gostinčar, bivši minister za socialno politiko 1. 1919 takoj po prevraturi, Ivan Roškar, bivši poljedelski minister 1. 1920 in dr. Niko Zuparič, minister brez portefija 1. 1924/25 ter bivši državni podstajnik Momčilo Ivkovič, Nikola Novakovič, Sreten Vukosavljević, Ranko Trifunovič, Lazar Šuvakovčić in Andra Peštrovič.

Iz državne službe. Imenovana sta: za kmetijskega referenta radovniškega sreza prapravnik istega sreza Josip Sustič, za okrožnega šumača in Šefa Šumske uprave v Skopiju Šef Šumske uprave v Gjevgeliji Milijut Lončar.

Inženjerska praksa je dovoljena na vsem ozemlju našega države inženjerju iz Ljubljane Ferdu Šulcu in inženjerju iz Zagore Štefku Petrovčiču.

Izprememba lastnštva lekarne na Bledu. Minister narodnega zdravja je odobril nakup odnosno prodajo lekarne na Bledu, ki je bila prej last Franca Minarika in jo je sedaj kupila mag. phar. Matija Zamuda.

Sirokovni svet Zvezne državljanskih naštevcev za Slovenijo. Zveza državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani sklicuje za nedeljo 18. decembra strokovni svet, ki se bo vršil v sejni dvorani ljubljanskega magistrata. Razpravljalo se bo med drugim tudi o določitvi novega finančnega zakona v zvezi z interes državnih nameščencev in o vprašanju pokolinskega zavarovanja. Začetek ob 9. dopoldne. Zvezza apela na vse člane in organizacije, da se strokovnega sveta po delegatih zanesljivo udeleže. Organizacije naj javijo tajništvo delegat, oz. namestnike za strokovni svet vsaj do 14. decembra.

Nov poštni zakon. Poštno ministru je izdelano nov zakon o poštah, brzjavu in telefonu, ki bo odgovarjal modernim tehničnim in drugim mednarodnim potrebam. Novi zakon izdaje posebne komisijske strokovnjake pod predsedstvom generalnega direktorja pošt M. Gjorgjevića.

Pošta pri Sv. Janezu v Bohinju. Glasom odrede poštnega ministra je prenehala poslovati sezonska pošta pri Sv. Janezu v Bohinju, kjer odseki posluje le pomožna pošta.

Drni vlonmeli v Zagrebu. Na periferiji Zagreba so neznani vlonmeli vdri v hišo Mirka Vajdiča na Paromilnski ulici in odnesli vse, kar so našli vrednega. Očvidno pa je, da vlonmeli niso bili strokovnjaki. Predsinčnjim je Vajdičeva žena odsla v mestu in se je vrnila čez dve uri. Ko je vstopila, je vsa iznenadila našla stanovanje v največjem nerndu. Posebno v spalnici je bilo v izobilu, zlasti razne zelenjave, zelenjnih glav, krompirja in domačih jabolk. Cene jabolkom so bile po kakovosti od 3 do 7 Din, krompir so kmetje ponujali na debelo po 1 Din kg.

Razpis dajaške ustanove ljubljanskega mesta za učence tehnične srednje šole v Ljubljani. Mestni magistrat razpisuje štiri mesta ustanove za učence višjih oddelkov in tri mesta za učence nižjih oddelkov te šole v iznosu po 1000 Din letnih. Pogoji so razvidni iz razгласa na občinski deski in na Srednji tehnični šoli.

Iz Pravilice za deco. Atene priredi v kratkem za naše malčke že vesetransko priljubljeno popoldansko pravljice. Zopet se bo nudilo našim najmlajšim oblik zabav v pouka v zimskih popoldnevin, kot poslušalcem lepih, mladih pravljic in pripovedk. Da bodo pripovedovanje pravi užitek nam jamičimo imena dam iz prejšnjih sezij in drugih, katerih bodo tako ljubezljive in počitovanje ter sprejele to vse hvale vredno nalogo. Pripovedovanje pravljice se vrši letno v beli dvorani Uniona I. nadstropje v hodi Franciškanski ul. 2. Čas se objavi v dnevnih.

V ponedeljek se zapro v vsej državi kinematografi v znak protesta proti visokim davkom, razumim tarifam in splošnemu obdobjenju. Kinematografi morajo plačevati 32% davka od vseh brutto - dohodkov, v Sloveniji pa celo 46%. Protestna stavka bo trajala samo en dan, v slučaju pa, da vladu ne bo ustrelila nujnivom upravičenim zahtevam glede znižanja davkov, se bo stavka naširila nadaljevala.

Smrtna kosa. Danes ponoči je umrl v Ljubljani dolgoletni blagajnik in prokurist zavarovalne d. d. »Save«, generalno zastopstvo za Slovenijo, g. Ignacij L e n ē k. BH je mož dela in kremmitiga značaj. Pogreb bo v ponedeljek ob pol 3. Blag mu spomin! Začnemoč naše istreni sožal!

Zagonetni umor pri Valjevu. Blizu Valjeva na planini Aržoviča Jakuba se nahaja vojno-municipsko skladališče. Predvčerajšnjim so našli pri tem skladališču težko ranjenega teželjca nekega Valenta Kranjca, redova 5. peš. polka, ki je stražil municipsko skla-

dišče. Po prvih podatkih vojne oblasti se je mislilo, da je Kranjec ranil njegov drug, ki je tudi stražni na istem kraju. Vendar je ta domneva malo verjetna, ker stražarji poznajo drug drugega in so pomote skoraj izključeno. Dopisnik beograjskega »Pravda« se je zglašil pri divizijskem generalu v Valjevu in prosil za pojasaitev zagotovnega napada. Zvedel pa ni mnogo, ker se preiskovala komisija še ni vrnila. Po mestu krojajo fantastične vesti o umoru. Nekateri so tudi mnenja, da je v zvezi z atentati makedonskih.

Kako se perejo najboljši ljudje? Volna, svila, čipke, vse to se pere brez škode za luanino v topli raztopini milnih lusk »LABOD«. — Pena »LABODA« je izredno blaga in čisti najhitrejšo luanino, ne da jo pokriva.

Solnčni žarki izbelijo perilo, vendar se nikdo ne boji, da bi to moglo škodovati perilu. Stoletja že delajo gospodinje na temati. — Prašek za pranje »Radio« je poznal še nekaj let in so se radi tega nopravili poizkus, pri katerih se je z »Radio« pravilo 50-, potem 100- in konečno 500-krat, pa so vlakena perila ostala nepoškodovana.



Iz Ljubljane

—li Pobiranje oblastne takse pri Narodnem gledališču. Oblastni odbor je odredil, da se je pričela z včerašnjim dnem pobirati posebna oblastna taksa od vstopnic za ljubljansko opero in dramsko gledališče. Oblastni odbor utemeljuje pobiranje te takse s tem, da je kot hišni gospodar obeh gledališč dolžan skrbeti za razne potrebe in renovacije. Popravila pri opernem gledališču so potrebna in stroški za nje znašajo do 700.000 Din. Mestna občina ljubljanska je k temu stroškom prispevala znesek 300.000 Din, ostanek pa je že nepokrit in ga namerava oblastni odbor kriti z uvedbo omenjene takse. Taksa znaša v zimskem sklepku oblastne skupščine za lože in partnerske sedeže 4 Din, za balkanske sedeže 2 in za galerijske sedeže 1 Din. Vstopnice za stolisci so proste takse.

—li Oblastna taksa na gledališču. Kako smo že javili, ima univerzitet profesor Milan Vidmar danes v soboto ob 18. (6.) urti zvečer v veliki dvorani hotela »Union« javno predavanje o predmetu: »Tehnična fakultete ljubljanske univerze«. Za to prireditve, ki je pripravila Inženjerska zbornica, se naša javnost izredno zanimala. Gospod Vidmar je že pri drugi priliki tako odločno nastopil proti okrnitvi slovenske univerze, da je vzbudil občo pozornost. Pred predavanjem bo govoril predsednik Inženjerske zbornice inž. M. Šuklja. Na to prireditve, ki naj postane važna manifestacija, je Zbornica povabilila slovensko javnost z namenom, da jo točnoje informira o pomenu tehnične fakultete za znanost in gospodarstvo.

—li Zadnji dnevi Pompejev. Danes ob 14.30 prične predavanje ZKD v prostorih klipa Matice drugi del in konec tega zanimivega zgodovinskega velefilma. Scene v tem delu še prekašajo po svoji izredni lepoti vse slike prvega dela. Gigantski boj z lev v arenai, izbruh Vesuzeva ter propast Pompejev in celih pokrajini, vse ti prizori ostanejo vsakomur neizbrisno v spominu. Opozorjam ceni, občinstvo na ta spored s priponomo, da si vstopnice pravočasno preskrbi. Film se ponavlja še v nedeljo ob 11. dopoldne (le ena predstava) in v pondeljek ob 14.30.

—li Prijava za nabavo žive divjadične je možno vstopiti še do vključno 10. decembra t. l.; na kašnjeje se iz gotovih razlogov ne bo mogoče ozirati. — Lovska zadružna Rimска cesta 2/II.

—li Sobotni trg v Ljubljani. Običajni sobotni tržni dan v Ljubljani je bil danes izredno živahen. Vsega blaga je bilo v izobilu, zlasti razne zelenjave, zelenjnih glav, krompirja in domačih jabolk. Cene jabolkom so bile po kakovosti od 3 do 7 Din, krompir so kmetje ponujali na debelo po 1 Din kg.

—li Razpis dajaške ustanove ljubljanskega mesta za učence tehnične srednje šole v Ljubljani. Mestni magistrat razpisuje štiri mesta ustanove za učence višjih oddelkov in tri mesta za učence nižjih oddelkov te šole v iznosu po 1000 Din letnih. Pogoji so razvidni iz razglasu na občinski deski in na Srednji tehnični šoli.

—li Pravilice za deco. Atene priredi v kratkem za naše malčke že vesetransko priljubljeno popoldansko pravljice. Zopet se bo nudilo našim najmlajšim oblik zabav v pouka v zimskih popoldnevin, kot poslušalcem lepih, mladih pravljic in pripovedk. Da bodo pripovedovanje pravi užitek nam jamičimo imena dam iz prejšnjih sezij in drugih, katerih bodo tako ljubezljive in počitovanje ter sprejele to vse hvale vredno nalogo. Pripovedovanje pravljice se vrši letno v beli dvorani Uniona I. nadstropje v hodi Franciškanski ul. 2. Čas se objavi v dnevnih.

—li Razpis dajaške ustanove ljubljanskega mesta za učence tehnične srednje šole v Ljubljani. Mestni magistrat razpisuje štiri mesta ustanove za učence višjih oddelkov in tri mesta za učence nižjih oddelkov te šole v iznosu po 1000 Din letnih. Pogoji so razvidni iz razglasu na občinski deski in na Srednji tehnični šoli.

—li Vreme. Vreme se je nekoliko ustavilo. Barometer se od snoci rapično dviga. Snodi ob 20. je kazal barometer 771,3, termometer + 5,3° C. danes ob 7. zjutraj barometer 768, termometer + 5° C. opoldne barometer 769, termometer + 5,5° C. Najvišja temperatura je bila včeraj + 8,4° C, najnižja pa + 3,6° C.

—li Veliko Izberlo volmeni lopci najnovješi bluz, perila, kravat itd. priporoča tvrdka Iga. Žarg. pri sliki ceni. Ljubljana. Sv. Petra cesta 2.

—li Male tativne. V Ljubljavi ulici stajajočemu Ivanu Pipu je neznani tat včeraj zavrel, s par uricami nemoteno zavabi klasnički skladališči. Prijavljene so tri manjše tativne.

—li Državni gospodarski družbeni plesne vaje v veliki dvorani Kazine ob 4 pop. nudijo udajno jedro priči pričuti s vseh letnih plesov ter služijo obenem v prijetno zabavo in razvedrilo. Začetnico vabljene je ob a. popoldne v svrhu teoretičnega pouka. »Včerni plesni tečaji — perfekcija g. Jenka se pa vrše vsako sredo ob 8. zvečer v levu spodnji dvorani hotela »Union«. Posebne plesne ure so po priči sameznike in družbe daje gosp. Jenko v prvenem nadstropju karavane Emone.

—li Vreme. Vreme se je nekoliko ustavilo. Barometer se od snoci rapično dviga. Snodi ob 20. je kazal barometer 771,3, termometer + 5,3° C. danes ob 7. zjutraj barometer 768, termometer + 5° C. opoldne barometer 769, termometer + 5,5° C. Najvišja temperatura je bila včeraj + 8,4° C, najnižja pa + 3,6° C.

—li Vsem cenjenim plesalcem in plesalkam! Kdo hoče združiti plesno zabavo s koristnim v želi s par uricami nemoteno zavabi klasnički skladališči. Prijavljene so tri manjše tativne.

—li Kraljevi Marko, mladinska knjižica s koledarskim za leto 1928, ki jo izdala Družba sv. Cerila in Metoda v Ljubljani, je najnjenje dario Solski mladinci. Stane le 6 dinarjev.

—li Zadruga mesarjev in prekajevalcev v Ljubljani naznana, da se vrši preizkušnja mesarskih vajencev dne 1. decembra 1927.

—li Smrtna kosa. Danes ponoči je umrl v Ljubljani dolgoletni blagajnik in prokurist zavarovalne d. d. »Save«, generalno zastopstvo za Slovenijo, g. Ignacij L e n ē k. BH je mož dela in kremmitiga značaj. Pogreb bo v ponedeljek ob pol 3. Blag mu spomin! Začnemoč naše istreni sožal!

—li Zagonečni umor pri Valjevu. Blizu Valjeva na planini Aržoviča Jakuba se nahaja vojno-municipsko skladališče. Predvčerajšnjim so našli pri tem skladališču težko ranjenega teželjca nekega Valenta Kranjca, redova 5. peš. polka, ki je stražil municipsko skla-

dišče. V četrtek, ob 8. uri dopoldne v mestni klanici. Priglasiti se imajo vse vajenci, kateri so podvrženi preizkušnji, pravodarno mesarski zadrgi ter predložiti vse tozadne liste.

—li Ruski odbor v Ljubljani sporoča, da se vrši v nedeljo 27. t. m. v pravoslovni kleni po moži začasni služba božja povodom 80-letnice carice Marije Feodorovne.

—li Mesto središče »Treza mladine« v Ljubljani naznana, da se vrši danes, v soboto 26. t. m. ob 18. v Akad. kolegiju občine Ljubljana. Predstava je zgodnje predstava. Čigar udeležba je za vse članstvo obvezna. Še Mestnačna odbora se vrši tričetrt ure prej. — Tajnik I.

## OBLAČILA tvrdke J. Maček

LJUBLJANA. Aleksandrova 12  
so najboljša in najcenejša.

—li Predavanje v »Sočie«. Danes, v soboto 26. t. m. predava v Ljubljanskem dvoru pričevanje o zgodovini in vsebini »Sočie« g. prof. dr. E. Turk, ki je izbral za temo: »Pokret jugoslovenskih dobrovoljcev v svetovni vojni«, samo zato, ker trdijo naši sosedje po svojih lilstih, da so prečrški Jugosloveni borili v sovražnem taboru proti antantni. Po predavanju sledi prostava z petjem kvartetom. Začetek ob 9. zvečer. Vstop prost. K mnogobrojno udeležbi vabi »Sočane« in prijatelje.

—li Ljubljanski Sokol je ravnokar prejel od svetega Miklavža obvestilo, da pride v treh dnevnih predstavah v Narodni dom. Poročilo se objavijo prihodnjem tednu.

—li Predavanje v »Soči«. Danes, v soboto 26. t. m. predava v Ljubljanskem dvoru pričevanje o zgodovini in vsebini »Sočie« g. prof. dr. E. Turk, ki je izbral za temo: »Pokret jugoslovenskih dobrovoljcev v svetovni vojni«, samo zato, ker trdijo naši sosedje po svojih lilstih, da so prečrški Jugosloveni borili v sovražnem taboru proti antantni. Po predavanju sledi prostava z petjem kvartetom. Začetek ob 9. z

# --- Moda ---



Trije vzorci elegantnih zimskih plaščev.

## Oskar Wilde o ljubezni in ženah

— Ljubiti samega sebe je začetek romana za vse življenje.

— Definicija žensk: slike brez skrivnosti.

— Ženske so ustvarjene zato, da jih ljubimo, ne pa da jih razumemo.

— Ženske so čudovito umetne, za umetnost pa nimajo nobenega smisla.

— Svet je bil ustvarjen za moške, nikakor pa ne za ženske.

— Srčne so samo one žene, ki se moža nikoli ne naveličajo.

— Ženska predstavlja triumf materije nad duhom enako kakor predstavlja mož triumf duha nad moralko.

— V Londonu je samo pet žensk, o katerih je vredno govoriti, a še med temi sta dve, ki ne smeta v pošteno družbo.

— Ne odobravam dolgih zarok. Take zaroke nudijo zaročencem preveč priložnosti, da še pred poroko spoznajo svoje slabosti. Pravi temelj zakonskega življenja je podan samo tam, kjer se za konca medsebojno ne poznata.

— Moški se ženijo zato, ker so utrujeni, ženske pa, ker so radovedne. V zakonu se eni in drugi razočarajo.

— Zakonsko življenje je samo navada.

— Edina privlačnost preteklosti je v tem, da je preteklost. Ženske se pa nikoli ne zavedajo, kdaj zastor nade. Vedno zahtevaš še šesto dejanje in čim zanimanje za predstavo izgine, predlagajo, naj se igra dalje.

— Ako se žena drugi omogoči, pomeni to, da je prvega moža prezirala, ako se pa mož drugič oženi, pomeni to, da je svojo prvo ženo oboževal.

— Mladi hočajo biti zvesti, pa niso, starci bi radi bili zvesti, pa ne morejo.

— Dvajset let romana spremeni žensko v razvalino, dvajset let zakonskega življenja pa napravi iz nje nekako javno poslopje.

— Rad imam moške, ki imajo bodočnost, in ženske, ki imajo preteklost.

— Ljubezen je hostija, ki bi jo moral sprejemati samo kleče, z besedami pokore v srcu in na jeziku: »Gospod, nisem vreden.«

— Ljubezen je svoje vrste imenitna zadava, toda prijateljstvo jo daleč prekaša. Največja dobra na svetu je zvezdo prijateljstvo.

— Vera je utela žensk. Verski obredi nudijo ženskam široko polje za kmetiranje.

— Ljubezen je vedno nevarna, če se konča z zakonom.

Valentin Katajev:

### Izpit

Ves teden pred izpitom je blagajnik Dijabetov neprenehoma ponavljaj:

— Kdo je veliki mojster? — Marx. — Koliko časa je od ustanaka dekabristov?

— Sto let. — Kaj je socijalni patriotizem? — Služba pri buržauziji pod socijalistično krinko. — Kaj je znak kapitalizma? — Prosto izrabljanie na podlagi privatne lastnine. — Kako se razvija smotreno gospodarstvo? — Na podlagi elektrifikacije. — Kje so bile zastopane razne dežele? — Na prvem kongresu druge internacionale l. 1889. v Parizu. — Koliko vrst kapitala imamo? — Trajno in menjalno vrsto. — Katera organizacijska oblika bo vladala v prihodnji komunistični družbi? — Tega ne moremo vedeti. — Kdo je renegat? — Kautsky. — Kdo je poslanec? — Painlevé. — Kdo je kandidat? — Lafolette. — Kdo je vstopil v dvorano, kjer je zborovala izpravevalna komisija, ležala pred njegovimi očmi rožna meglica, in v njegovih ušesih so peli zvonovi vseh moskovskih cerkev. — Kako se piše, tovariš? — Je vprašal predsednik.

— Marx. — Je odgovoril hrabro vestni blagajnik.

— Koliko ste stari? — Sto let.

— Vaš nosel? — Služba pri buržauziji pod sovjališčno krinko.

Predsednik, ki doslej ni pazil na odgovore, je privzdignil levo obrv.

— Hm... prece! odkritosten odgovor! Vaše razmerje napram državnemu službi, državiljan?

— Prosto izrabljanie na podlagi privatne lastnine.

— Torej takšni ste! Zelo prijetno! Kako ste se pa vtihotili v državno službo?

— Na podlagi elektrifikacije.

Clani komisije so se strme pogledali.

— Oni, ki vidijo kakršnokoli razliko med telesom in dušo, nimajo ne enega ne drugega.

### Moderna kuhinjska kredenca

Prvo, na kar mislimo, ako kupujemo kuhinjsko opremo, je kredenca. Kredenca je bila vedno ponos gospodinje in čim razkošnejša je bila, čim več je bilo na njej stekla, okrov v raznih okraskov, tembolj je bila gospodinja vesela. Kakor vse drugo, se je pa tudi kredenca temeljito spremenila. Zdaj gospodinje ne dajo več toliko na njeni paradnosti, kakor na praktičnost. Moderna kredenca izrablja prostor v kuhinji do zadnjega kotička, zato je polna predalčkov, polic, pomožnih deščic in stranskih omarič tak, da se da čim več spraviti v njo. Često se kredenca kombinira iz dveh ali celo več komadov kuhinjske opreme. Glavno je, da kredenca ne zavzema preveč prostora, kajti kuhinjo so dandanašnji mnogo manjše, kakor so bile v starih časih.

V moderno kuhinjo se ne da postaviti toliko oprave, kakor so je imeli gospodinje nekdaj. Zato moderna kredenca ni samo namenjena posodi, marveč služi često tudi kot shramba za jestvine, kot miza ali skrinja, kamor spravljamo umazano perilo. V Ameriki imajo celo kredence, ki združujejo v sebi vso kuhinjsko opremo. Žal so take univerzalne kredenke zelo drage in zato si mora večina gospodinj pomagati brez njih. Idealno bi bilo, ako bi imela vsaka gospodinjska moderna kredenca, ki bi ji nadomestovala večji del kuhinjske opreme tako, da bi kuhinje ne bile natrpane in da bi bilo v njih dovolj prostora, kajti rodbine so zlasti ob dolgih zimskih večerih na kuhinjo zelo navezane.

### Londončanke — najlepše?

Sicer je znano, da so angleška dekle vobče prikupna, toda da bi bila Angležinje lepotice, tega vsaj do danes ni trdil nikče. Povsem drugo stališče pa zastopa sicer vse časti vredni g. H. J. Greenwall iz Londona, ki se je deli časa bavil z vprašanjem, katera dekle na svetu so najlepše. Po njegovem mnenju so najbolj dražestne Evine hčerke Londončanke. Seveda igra pri tem vprašanju precejšnjo vlogo lokalni patrójizem, vsekakor je pa način njegovega upoštevanja zelo zanimiv. Mr. Greenwall utemeljuje svetovno lepotno oceno žensk tako-le:

Oglejmo si najprej miss Newyork.

napisana ta vprašanja in odgovore.

»Samo da jih ne zamenjam,« je zammral. — »Kdo je poslanec? — Painlevé. — Kdo je renegat? — Kautsky. — Kdo je kandidat? — Lafolette. —

Ko je vstopil v dvorano, kjer je zborovala izpravevalna komisija, je ležala pred njegovimi očmi rožna meglica, in v njegovih ušesih so peli zvonovi vseh moskovskih cerkev. — Kako se piše, tovariš? — Je vprašal predsednik.

— Marx. — Je odgovoril hrabro vestni blagajnik.

— Koliko ste stari? — Sto let.

— Vaš nosel? — Služba pri buržauziji pod sovjališčno krinko.

Predsednik, ki doslej ni pazil na odgovore, je privzdignil levo obrv.

— Hm... prece! odkritosten odgovor! Vaše razmerje napram državnemu službi, državiljan?

— Prosto izrabljanie na podlagi privatne lastnine.

— Torej takšni ste! Zelo prijetno! Kako ste se pa vtihotili v državno službo?

— Na podlagi elektrifikacije.

Clani komisije so se strme pogledali.

## Otroške oblekce

se perejo za zabavo

Naravnost užitek je prati otroške jopce, čepice in nogavice v bujni peni »Laboda«.

— V trenutku je vse belo kot sneg.

**N a v o d i l o z a u p o r a b o :**

Raztopite »Laboda« v vroči vodi, dodajte mrzle vode in nameščite otroško obleko. — Izperite v mlaci vodi in nahajte izmite. — Za volenino raztopite v poslednji vodi nekaj luskastega mila »Laboda«, pa bo volna mehkejša kot nova. — Ozemajte predvidno, a srušite tako, da blago ne viš, ampak razgranjeno lež.

# Labod milo v luskah

za vse, kar ne zaupate nikomur. ampak perete sami.

Že v zgodnjih jutranjih urah promenira po Peti aveniji v svojem kratkem krilcu, zvitih nogavicah in tesno se prilegajočem klobučku. Svesta si je svoje moći, samozavestno, mlečnost promenira po ulici. Človek lahko občuduje ta samozavestna bitja, elegante mlade dame so prijetne v družbi, neovirano lahko kramlja z njimi, decentne so na plesu. Toda palme zmagoslavne lepote ji ne moreš pokloniti.

Parizanka slovi radi svoje eleganci ni nedvomno ni ženske na svetu, ki bi se mogla v tem pogledu kosati z njo. Toda vsa ta umetno pridobilna lepota in eleganca ne nadomestiti naravne in če upoštevamo vse to, potem Pariz ni kraj, kjer najdemo lepo žensko.

Na Španskem slovi Sevilia kot mestu z najlepšimi ženami. Neprekosljiv je način, kako nosijo Sevilčanke mantilo, neverjetno dražestno sukačo pahljačo med prsti, toda ves njih pikantni čar odgovarja ravno tako malo idealu lepote ženske, kakor dražest eNapoličanke, ki uživa sloves najlepše ženske med Italijankami, Budimpešta, domovina ciganke, ima najlepše ženske vzhodne Evrope. Sviranje cigankih gosli in strastna njižova narava seveda podvaja njih lepoto, ki pa je kolikor toliko iluzorna. Turška žena je bila toliko neprevidna, da se je iznebila pajčolana, ki je bil pravi izvor njene privlačnosti in če danes pogledamo Turkino v evropski toaleti, potem se zdi preje grda nego lepa.

Tudi Dunajčanke uživajo renomé lepih žensk. Dunajčanka je ljubezniva in dražestna, je izvrstna plesalka, vendar nekoliko preveč »zalita«, da bi odgo-

varjala moderni lepotici. Berlinčanke so si vteple v glavo, da sličijo Parizankam. Na Kurfürstendammu je videti elegantne, očarljive dame, ki pa napravijo vtipiranosti, prisilenosti in preje bi jim človek priznal izredno ljubko, na noben način pa ne lepote. Krasotice je preje najti v Skandinavijo, kjer vpliva prekrasna polet, zlati lasje in sinje oči naravnost očarjujejo. Toda Londončanka — zaključuje avtor — je deležna vseh čarov, poleg tega pa je tudi zelo živahnja in prikupna.

### Zimski promenadni čevljci

Skoraj nemogoče si je izbrati čevljce,

ki bi odgovarjali modi in varovali noge mirza.

Modo čevljev diktirajo mestna,

kjer zima ni tako ostra, kakor pri nas.

Pariz, London in Newyork so mesta,

ki zapade sneg le redko, pa še tedaj hitro skopni. Tam ženske lahko promenirajo v lahljih čevljkih, ki se ne premočijo in katerih glavni namen je varovati noge mirza. Sicer pa v velemestih dame itak malo hodijo, ker imajo obrobljeni plašč, ali pa svetlega blaga, iz katerega je narejen plašč. K črnim plaščem se nosijo temne volenne nogavice in črni lakasti čevljci. Sploh je treba paziti na to, da barva nogavic in po možnosti tudi čevljev harmonira z barvo plašča odnosno obleke.

### Smrt Alfreda Windischgrätzta

V sredo zvečer je v Tachau umrl knez Alfred Windischgrätz, nekdanji znani avstrijski državnik.

Bil je nekoc mogočen mož v avstrijskem političnem življenju. Po padcu grofa Taaffeja je pripravil koalicijo za prevzem vlade.

V tej koaliciji so bili nemški levčarji, Hohenwartov klub in Poljaki. Ministrsko predsedstvo je prevzel Windischgrätz sam. V svojem programatičnem govoru l. 1893. je navedel kot svoje principe »Iskrenost in resnice«. Njegova koalicija pa je že od začetka trepla na divergentnih elementih. Njena pravtina hrbitica, nasprotovo proti volilni reformi Taaffeja in Steinbacha, se je zlomila, ker ni vzdržala parlamentarnih potresov. Začetek njenega razpadja je bila Šibkost boja proti obstrukciji Mladočehov, ki so se uprli davčni reformi in pravočasni rešitvi proračuna. Smrtni udarec pa mu je zadal borba za ustanovitev slovenske gimnazije v Celju. Ta historična epizoda je danes v Avstriji že pozabljena, za nas pa je najdalekosežnejšega pomena. Windischgrätz je moral demisjonirati in sledil mu je Kielsmanngov kabinet, katerega je zopet zamenjalo ministvo Badeni.

Po odstopu od ministrskega predsedstva je postal Windischgrätz predsednik gospodsko zbornice. Te časti se je odrekel šele 15. novembra 1918. Svoj korak je utemeljeval z odstopom cesarja Karla. Ob izbruhu svetovne vojne je služil Windischgrätz kot major pri domobrancih. Zapustil je vojaško službo v svojstvu podpolkovnika v l. 1916., ko se je moral podvreči operaciji na Slepču. Poslomal je živel kot zasebnik, smrt pa ga je pokosila ležega za pljučnico v 76. letu.

KDOR OGLAŠUJE,  
TA NAPREDUJE!

»Tovariš, kdaj ste pa zadnjič merili svojo vročino?« je poizvedoval previdno tainik.

»Na prvem kongresu druge internacionale l. 1889 v Parizu.«

»Cujte, tovariš,« je prekinil predsednik.

»Vi si morate nekoliko paziti, vaše oči mrzlično sijete.«

»Trajna in menjalna vrsta.« je Dijaletot naglo potrdil. Njegova lica so drhnita od razburjenja in zmagošlavja. Z levo nogo je tresel, zobje so mu škelpetali, in njegovi prsti so mečkali v žepu rešilni listek.

»Za dobro, izvrstno, izvrstno! Pred vsem se ne smete preveč vznemirjati. Mogoče ste trudni tovariš, sedite, prosim.« je deljal predsednik pomirjevalno.

Pologoma je spoznal položaj in je vprašal Dijabetova: »Katerega je danes?«

»Tega ne moremo vedeti.« je odgovoril glasno Dijabetov, in potne kapice debele kot grah, so pokrile njegovo čelo.

# Ples smrti pred dunajskimi cerkvami

Kako skuša katoliška cerkev v Avstriji odvrniti verno ljudstvo od greha. — Misterijozni obredi na ulici. — Smrt kot vzgojno sredstvo.

Kdor poseti v meglenih novembarskih ali adventnih dneh Dunaj in si ogleda v soboto ali nedeljo večer kako cerkev v predmestju, vidi nenavaden pitor. Svetovna vojna je omajala ne le gospodarske, socijalne in družabne temelje, marveč tudi vero, ki med vsemi kulturnimi narodi več ali manj peša odnosno zavzema oblike, kakršnih doslej ni poznala. Da se temu sistematičnemu propadanju verskega prepričanja odpomore, so začeli prijetati avstrijski cerkveni krogi tako zvane plesne smrti. To so misterijozni obredi, ki predstavljajo vse gledalce močno vplivajočo zagostnost smrti.

Okrug 16. zvečer je v dunajskih predmestjih že tema. Litanije se končajo, verniki odhajajo iz cerkve, pridružijo se jim mimojdviči radovedneži in kmalu se napolni ves prostor pred cerkvijo, kjer brie le redke luči. Ko odbija ura na cerkvem zvoniku šest, se prično misterijozni obredi. Na trgu pred cerkvijo prižgeta dva črnooblečena menina štiri baktle, ki žare daleč v megleno okolico. Po končanem petju pada žarki reflektorja na zvonik in globok moški glas zakliče: »Smrt, smrt, pojavi se in opravi svoj pose!« Orkester v zvoniku zaigra Beethovnovi peti simfonijo. Cerkvena vrata se počasi odpro vrat in smrt skoči pred ogorčenega socijalista. Mož se začne najprej sklicevati na svojo organizacijo, potem zagrozi smrti z Leninom, s sovjetsko vlado, s stavko in z revolucijo. Toda vse grožnje mu nič ne pomagajo, smrt ga zgrabi, zadavi in odnese. Orkester zaigra nekaj markantnih taktov iz Cajkovskega žalostinke in zopet molče gledalci pod dojmom žalostnega konca socijalistove slave.

**DEKLE PLEŠE S SMRTJO.**  
Iz orkestra se začuje nežna melodija, prostor pred cerkvijo napolni rdečkasta svetloba, v zraku zadiši po pomladni. V tem se približa lepo dekle. Sanjava se ozira na zvezdno nebo. Objela jo je tajna moč pomladni. Ne more več živeti pod strogim roditeljskim nadzorstvom. Njeno življenje je težko, ker mora samo delati, a zabave in razvedrilja ji roditelji ne dovolijo. Hrepeni po nastadi, po pravljilnem princu, po lahkom in prijetnem življenu, po ljubezni. Toda roditelji so strogi in zato je njen hrepeneren zmanj. Naenkrat opazi v kotu pred cerkvijo veliko temno postavo. Ah, si misli to bo enako nesrečno hrepeneče bitje, kakor sem ja. Stopim k njemu, da si skupno lajšava gorje. Psi začno lajati. Dekle stopi korak dalje, a se ustavi in premisluje. Slednjič se odloči in stopi k temni postavi. Smrt vstane in začne plesati z njo. Rdečkasta svetloba se spremeni v rdečo. Ples postaja vedno bolj divji. Dekle bi radi, neha' plesati, toda smrt ne dovoli. Svetloba se spremeni iz rdeče v žolto in vijoličasto, na dekletovem obrazu se vidijo najprej rdeče lise, kmalu pa rane. Ples se ji zagnusi, toda smrt plesala trdno drži za rame. Slednjič pada s koščene žene črni plašč. Dekle, ki se v tem izpremeni v ostudo meduso, pleše zdaj s strašnim okostnjakom. Med obupnimi klizi na pomoč se čuje šklepetanje kosti. Slednjič smrt v divjem plesu odnese svojo žrtvo.

Tako sledi še trije prizori. Smrt pogradi in odnese vojaka, ki se je zamašal na svojo moč, bogataša, ki je racunal na svoj denar, in mogotca, ki je misil, da more njegova oblast premagati vse.

Končno pride na vrsto še mati s vojnim detetom. Vsa je srečna, ko dži v naročju svoje najdražje. Objema in poljublja dete, obenem pa "snuje načrte in sanja, da bo njen sinček slaven pevec ali učenjak in da mu bo dobro na svetu. Toda njen načrt prekriza smrt, ki zahrbino ugrabi materi dete. Zaman jo mati roti in prosi, naj ji pusti najdražje, kar ima na svetu.

S tem so misterijozni obredi končani in gledalci odhajajo s trdnim sklepom, da se bodo kot grešniki poboljšali, kajti smrt stoji človeku vedno za petami. Še naenkrat se začuje iz zvonika ototna melodija in mogočen glas, ki pove ljudem, da smrt ni samo strašilo, marveč tudi velik učitelj življenja in da ne se ljudje ravnajo po njegovih naukih.

Izvirne francoske pastilje  
**„VALDA“**  
proti prehlajenju, hripi, influencu itd.  
prodaja vse lekarne in drogerie

Manica Komanova:  
**V Tivoliju**

»Ogijar pa v goro gre, dekleta za njim kriče — na to pesev se spominim nemehote, kadar priteko takole na cesti za menoj — ne dekleta — nego mali otroci obojega spola, me obkrožijo, kujojo za krilo ter vprašujejo tako prroke:«

»Kdaj nam spet poveste kako pravljico? Eno povestico! Eno kratko storico!«

Ah, in meni se včasih tako mudi daje. Toda odpraviti jih brezobzirno — ne morem! Preveč ljubim te okritoščne otroške duše.«

Pa jih potolažim, da je zima pred durmi in dvoranu to svrhu že napršena, da pripravljam za letos čisto novo blago, tako n. dr. o »zakleti strehi,« o »deklici, ki je imela brke do kolen,« o »petelinu, ki je pipo kadile itd.«

To zadostuje v toliko, da me izpušte. Seveda moram preje vsakemu po-sebi stisniti ponujano ročico, če ne, je zamera tu.

Pre štirinajstimi dnevi — drav lep solntzen dan je bil — sem se grela na klopici v Tivoliju. V parku, blizu mene, je kar mrgolelo šetalcev, velikih in malih. Kar naenkrat se zakadi kopica malčkov z glasnim kričem proti meni.

— Ah, vzdihnem polglasno. — spomnili so me. Sedaj pa bo treba odgovarjati na sto vprašanj. Pa kakšna vprašanja ti stavijo, ti frkovi!

V tem so prisopili že do mene in najmanjši — otroci so ga klicali za Borčka — se mi je skobak kar v naročje. Ko se sklonim, me neka šestletna deklica zgrabi za lase in hitro vpraša:

— Zakaj pa vi nimate bubi?

— Ni zame, odgovorim smeje. — Zeblu bi me v glavo.

— Pa se pokrije.

— Niman klobuka.

— Res ne? Moja mama ima pa kar štiri.

— To je lepo. Kaj, ko bi ti prosila mamico, nai mi da enega. Kai meniš?

Deklica se zamislil in zre vame z nekim sočutjem. Naenkrat se ji modri očesici zaiskrila in tleskne z rokami:

— Veste, moja mamica vsako leto vrže en klobuk proč. Kar in smeti, veste? Zdaj bom pazila. Kadar bo spet vrgla kak klobuk v tisti zaboi, ga takoj vzamem in prinesem vam!

— Dobro, kar prinesi!

Nato pa Borček, ki mi je sedel v naročju, porine malo prstek v moja usta:

— Zakaj imate vi zlat zob?

— I, zato, da grizem z njen...

## Nov zračni kolos

Za zgradba novega orjaškega Zeppelina v gradilišču Friedrichshafen, o katerem smo nedavno poročali, je vzbudila pozornost vsega sveta in splošno se je naglašalo, da pomeni ta zrakoplov pravi triumf nemške tehnike. Toda Angleži nočejo zaostajati za Nemci in da dokazajo svojo premoč, so zgradili ogromen zrakoplov, ki po obsegu in tehnični opremi dalec nadkrijuje največje Zeppeline. Ta zračni kolos bo v kratkem dograjen in že prihodnje dni bo startal k prvemu poletu.

Zrakoplov, ki obsega pet milijonov kubičnih metrov, je razdeljen v štiri nadstropia, v spodnjem so kabine za vodjo in kontrolorje, v drugem posadka, broječa 50 mož, v tretjem pa po prostora za 100 potnikov. V četrtem nadstropiu so prostori za kuhinjo in jedilnico, v kateri je prostora za 50 oseb, večji prostor v zrakoplovu pa je rezerviran za plesno dvorano.

Angleški listi, ki omenjajo, da predstavlja zrakoplov čudo moderne tehnike, poročajo tudi, da si je te dni ogledal zračno ladjo angleški minister za zrakoplovstvo.

**Madžarski slepar pod ključem**

Pred okrožnim sodiščem v Lvovu se je vršila te dni senzacionalna obravnavava proti madžarskemu pustolovcu Gezu Hölö. Otoženec se je pojavil na Poljskem leta 1924, ter se izdajal na podlagi raznih priporočilnih pisem v poljskih političnih in trgovskih krogih za zastopnika nekega ameriškega konzorcija. Tako se mu je posrečilo navezati stike s predstavniki poljske javnosti. Seznamili se je tudi s poslancem Kortantjem in njegovimi prijatelji. Posrečilo se mu je dobiti od raznih uradov in industrijskih podjetij koncesije, ker je obljubil, da jim preskrbi večja posojila proti nizkim obrestim. Povso so ga gostoljubno sprejeli in mnoge korporacije so mu nudile denarno podporo, da bi lažje opravil svoj posel.

Premetenemu sleparju se je celo posrečilo navezati stike z nekim ministrovstvom. Slednjič so ga v poljskem pristanišču Gdansku aretirali. Prijel ga je zastopnik dotednega ministristva, kateremu je izjavil, da se zanima za novo stavbo v pristanišču. Hölö je izvabil raznim poljskim korporacijam pol milijona dolarjev. Ko so prišli njegovim sleparjam na sled, je mož pobegnil v Budimpešto, kjer so ga pa aretirali in izročili poljskim oblastem.

**Posadka angleškega parnika o katastrofi „Principesse Mafalde“**

Te dni se je vrnil v London angleški parnik »Empire Star«, čigar posadka se je udeležila reševanja potnikov potopljeni italijanske ladje »Principessa Mafalda«. Pripravovanje angleških mornarjev nudi sliko groze, ki so jo preživeli potniki italijanskega parnika.

Kapitanov pomočnik H. Rowlands pričuje, da je prvi opazil z daljnjim detetom. Vsa je srečna, ko dži v naročju svoje najdražje. Objema in poljublja dete, obenem pa "snuje načrte in sanja, da bo vijoličasto v rdeči plasti. Dekle, ki se v tem izpremeni v ostudo meduso, pleše zdaj s strašnim okostnjakom. Med obupnimi klizi na pomoč se čuje šklepetanje kosti. Slednjič smrt v divjem plesu odnese svojo žrtvo.

Tako sledi še trije prizori. Smrt pogradi in odnese vojaka, ki se je zamašal na svojo moč, bogataša, ki je racunal na svoj denar, in mogotca, ki je misil, da more njegova oblast premagati vse.

Končno pride na vrsto še mati s vojnim detetom. Vsa je srečna, ko dži v naročju svoje najdražje. Objema in poljublja dete, obenem pa "snuje načrte in sanja, da bo vijoličasto v rdeči plasti. Dekle, ki se v tem izpremeni v ostudo meduso, pleše zdaj s strašnim okostnjakom. Med obupnimi klizi na pomoč se čuje šklepetanje kosti. Slednjič smrt v divjem plesu odnese svojo žrtvo.

Naenkrat se začuje iz zvonika ototna melodija in mogočen glas, ki pove ljudem, da smrt ni samo strašilo, marveč tudi velik učitelj življenja in da ne se ljudje ravnajo po njegovih naukih.

**Genijalen krojač**

Pariz ima več razkošnih modnih salonov, ki slove po vsem svetu. Tudi pri

nas je gotovo mnogo žensk, ki pozajmo inena Lauwin, Callot, Jenny, Cheruit, Philippe, Gaston itd. Najpopularnejši med temi modnimi palačami je pa Worthov dom. Ustanovil ga je Anglež Worth, ki je bil v svojem poklicu pravi genij. Zato ni čuda, da se je ves elegantni Pariz klanjal vtorcu mode 19. stoletja. Pred Worthovim domom, ki je bil prvotno zelo skromen, je stala vsaka popoldne dolga vrsta elegantnih kočij tako, da je bila vsa ulica zatrpana. Worth ni imel posebnega sprejemnega salonu in zato je moral vsaka odlična

Deček umolkn. Toda že me cuka trala črnolaska:

— Kaj pa dela vaša mamica in sestrica?

Ob tem vprašanju nedolžnega otroka mi je postal bridko pri srcu.

— Deklica: pravim ji, nisem tako srečna kot ti. Niti zlate mamice, niti dobre sestrice nimam več.

— Ali ste potem doma čisto sami?

— Sama doma in sama na svetu.

Zdaj veš, držačica moja.

— Ali tudi kužkov in muckov nimate?

— To da. Kužka sicer ne, toda mucka imam dva.

— Jej, kar dva! — Kaj pa jest?

— Vse, kar jima dam. Nairage hrusta miške.

— Kje pa dobite miške? Ali iih na trgu kupite?

— O, kaj pa še! Toda otroci — prosim vas, nehajte z vprašanj! Povem vam lepo povestico.

To je pomagal. Na mah so mali radevnedneži postali tihii in mirni ter jeli poslušati z ušesi in ustii. Jaz pa sem jim pravila tisto o »Zlati roži«. Ko sem končala, bi me bili brezvdomno spet obšuli z vprašanj, toda rešile so me skrbne mamice in pestunje, ki so prišle po svoje malčke ter jili nospremile domov.

## Popoloma nov!

**Elegantno! Pikkantno!**

Največji in najlepši NORDISK-velefilm PRAVE LJUBAVI

Visoka pesem življenja, veselja, strasti in srce



## Popoloma nov!

**Razkošno!**

**Duhovito!**

Največji in najlepši NORDISK-velefilm PRAVE LJUBAVI

Visoka pesem življenja, veselja, strasti in srce

## Razgaljena žena

Mlada lepa vdova še pota k prvi ljubini.

Razgaljana — Prekrasne romantične norveške pokrajine.

Očarana izguba lepa Dagover tla pod nogami.

— Strogoglav: v razbesnili hudo.

— Boj na življenje in smrt.

— Življenje na tanki niti.

— Sladko platio za junaski čin.

— Prvo srečanje v življenju z ženo...

— Razkošne svečanosti v življenju.

— Hudournik v težki boji v vasi.

— Lovovih v glavnih vlogah slavni nordski umetnik znani iz filma »Pleši Bajazzo«

**GOESTA EKMAN**

in njegova partnerica čarobno lepa



Svetovni patent „Zephir“  
Lesna trajno goreča  
peč z zračno kurjavo

z 10 kg drv ogreva so-  
bo skozi 24 ur.  
„ZEPHIR“, tvornica peči, Su-  
botica. Zastopstvo v Ljubljani:  
**BREZNIK & FRITSCH**

V sakdo  
naj se  
prepriča kako  
prvovrstne  
kvalitete so letošnja  
Vina pri  
Košaku  
Krekov trg.

**Moji dobitki**

v preteklih žrebanjih:

S 100.000 (Din 800.000)  
na srečko št. 54.524.  
S 50.000 (Din 400.000)  
na srečko št. 79202.  
S 40.000 (Din 320.000)  
na srečko št. 55074.  
S 30.000 (Din 240.000)  
na srečko št. 19546.  
95952.  
S 10.000 (Din 80.000)  
na srečko št. 62125.

in nebro drugih dobitkov

**Friedmannova sreča je velika!****Šest milijonov dinarjev**

5 750.000 — lahko dobite z eno samo srečko

Zrebanje (I razred) 28 in 30. decembra 1927.

Cena srečkam	1/4	1/2	1/1
(Din 70 —)	S 8 —	S 16 —	S 32 —

Din 140 —

U Avstriji rojaki

Naročite jih takoj.

Po prejemu naročila Vam odročimo originalne srečke z uradnim igralnim načrtom.

Plača se po prejemu sreček — Naročila naslovite na

**Ludwig Friedmann, Wien I. Salzgries 12 62****Spominjajte se Tabora!****ZVITKE** (role) za računske stroje cek in kontrole zvitke za blagajne vseh sistemo.

ma vedno in vsaki kol čim v zalogi

**Lud. Baraga, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/1** Telefon 2980**Lovske puške**

flobert puške, revolvere, pištole in vse potrebščine za lov in ribji lov kupiš pri: F. K. KAISER puškar, Ljubljana, Selenburgova 6. — Kupujem in pre-vzemam staro orožje v komisjsko prodajo.

127-L

NARODNA KNJIGARNA, d. z o. z.  
knjigarna in trgovina s papirjem ter pisarniškimi in šolskimi potrebščinami,  
Ljubljana, Stitarjeva ulica štev. 2.

Oblastno dovoljena

**RAZPRODAJA**  
vsled opustitve trgovine.  
Razprodaja bo trajala

samo do srede februarja 1928.

Znatno znižane cene. — Ugodna prilika za knjižnice in druge interese.

Zastore, posteljna pregrinjala  
perilo, monograma, oblike l. dr.  
veze najfinješe in najcenejše

mehančno umetno vezenje

**Matek & Mikeš**

Ljubljana, Da Imatnove ulica 13.

Entlanje, ažuriranje, predtiskanje ženskih ročnih del za trgo-vino, šolo in dom.

Premog, drva  
POGACNIK, Bohoričeva 5. —  
Telefon 2059. 2619

Električne žarnice  
kupite najugodnejše pri tivki  
Slavo Kolar, Ljubljana, Dunaj-ska cesta 22. 2602

Najstarejša slovenska plesarska in litarska delavnica

**Ivan Bricelj, Ljubljana**

Dunajska cesta 15 in Go-sposvetska cesta 2 (dvorišče kavarne „Evropa“).

Se priporoča. — Izvršitev tod na cene zmerne 721

L. Mikus  
Ljubljana,  
Mestni trg 15  
priporoča svoje  
druženje in  
sodelovanje ter spre-najnjenje polit.

Poglavna sr. zvrstnega Štefa in Špilje

**GON**

ek proti kapavci (triperju, gnojenju) ter zastareli mu-koničnemu gnojenju tri-perja in vnetja sečnega me-hurja. Za popolno ozdrav-šenje je treba v ločkov. Cena z navodilom za loček 45 Din. Proizvaja in raz- posilja po posti lekarna PENIČ. Zaprešić.

**I. Stjepusin**

ZAGREB, Jurjevska 57  
priporoča najboljše  
ambure, žice, šcole,  
variture, ostale po-trebščine za  
sva glazbala.  
Odlikovan na  
pariski izložbi  
Clenic Franke

**Izšla je  
Blasnikova  
VELIKA PRATIKA**za prestopno leti 1928  
ki ima 366 dni.

VELIKA PRATIKA je najstarejši slovenski kmetijski koledar, ki je bil že o 1 naših pra-dedov najbolj voštevan in je še danes na bolj občutan.

Letošnja obširna izda-a se odlikuje po boga-vsebnim in sl. kah

VELIKA PRATIKA je v boljši in naj-cenejši družinski koledar. Dobi se v vseh tiv-ahn po Slo enji in stane 5 Din. Ker bi jo ne bi lo di biti, naj se naroči po dopisnicu pri

J. Blasnika naslednjikih tiskarn in litografskih zavodov LJUBLJANA, BREG, št. 12

**Gospodinčna**

absolutenja trgovske šole z dveletno prakso — išče službo v pisarni ali trgovini. Nastopi-ško takoj ali s 1. januarjem — Ponudbe pod »Pisarniška moč/2664« na upravo »Sloven-skega Naroda«

**Snažno sobico**

v Vodmatu oddam mirnemu gospodu ali dijaku. — Ponudbe dan odseten zakonski par brez cirok v centru. — Ponudbe pod »Prazna soba/2661« na upr. »Slov. Naroda«.

**Večjo prazno sobo**

s souporabo kuhinje išče ves dan odseten zakonski par brez cirok v centru. — Ponudbe pod »Prazna soba/2661« na upr. »Slov. Naroda«.

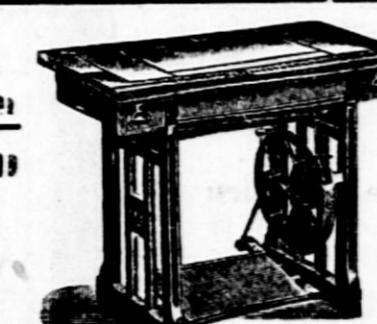
**ZAVESE  
V VELIKI IZBERI****A. & E. Skaberné**

Ljubljana

**Najboljša v materialu in konstrukciji so****kolesa, šivalni stroji** Gr zne Adri  
URANIA PISALNI, švicarski PLEGIHLI  
stroj OUBIED.Najlepše opreme samo pri  
**JOSIP PETELINCU v Ljubljani**

načrtu Presernovega spomenika ob vod. Telefon 2913

Najnižje cene.

**Večletna garancija****Važno za vsakega:**

Turistična in trgovska-informativna posredovalna pisarna, oglase-vani in založbeni zavod

**,MORE“**

NOV SAD, na dvoru Š u Grandhoteli a

Vrati vse posredovanja ter intervencije neverjetno hitro ter za majhno nagrado, n pr posreduje pri davninem oddelku, mestni upravi, občinskem sodišču, obrtniški zbor-nici, trgovskem sodišču, trgovski zbornici, sreski upravi, finančni kontroli in vseh mi-nistrstvih, posreduje pri vseh poslanstvih in preskrbuje vizume potnih listov, vrši vsa plačila za mesto Beograd, to je pravil: karkoli potrebujez iz Beograda, lahko dosežete neverjetno hitro in točno potom pisarne More.

Nadalje daje vse trgovske in druge informacije in to tako diskretno, posreduje pri vseh kopališčih in sanatorijih naše kraljevine.

Sprejema oglase tako za naša kakor tudi vsa inozemska upravniva strugo po ta-riji dotednih upravnih. Prodaja državne vrednostne papirje z zavarovanjem in na obroke. Edino pooblaščen za plakatiranje po kopališčih. Kupuje in prodaja hotele, vi-le, hiše in zemljišča ob njih.

Sprejema rentabilne zastopstva in posreduje za vas v Beogradu in po vsej Vojvodini.

Vse, kar potrebujez brzo, dobite samo potom pisarne More, zato si v lastno korist

zapomnite gornji naslov!

Slovenči Pisarna More ve vse in more vse ter ima zvezze z vsem svetom.

Pozivamo informativne, oglaševalne in reklamne pisarne ter kopališčne hotelirje,

naj se javijo takoj.

**„SIDOL“**

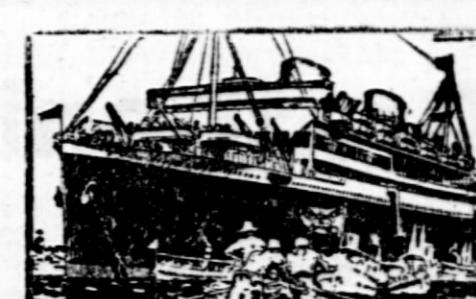
najbolje sredstvo za čščenje kovin, čisti tudi naj-finejše kovinaste predmete, zlato, srebro, ogledala, okna — Pri nakupu pazite v lastnem interesu na ime

**„SIDOL“**

ter odločno odklanjajte raznovrstne ponarejene znamke

**„SIDOL“**

se dobri v vsaki trgovini.



Kral ang parobrod Ilirija

ROYAL MAIL LINE z JUŽNO AMERIKO

azil O-Uraguay-Argentino Kubo-Chile-Per

Informacije brezplačno od podzastopniku

JUBLJANA Kočodvorska ulica štev 26

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, de-viz in valut, borzna naročila, predmeti in krediti vsake vrste, ekskomp in in-kaso menic ter nakazila v tu in in-o-zemstvo, safe-depositi ltd ltd.

Bračevke: Kredit Ljubljana Telefon  
i. 2040, 2457 2548; Interurban 2708, 2808

**Kreditni zavod za trgovino in industrijo****LJUBLJANA, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopu).**